Kaina 5 centai

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all principle Cities of the United States.
SANDARA
3331 So. Halsted St., Chicago
Tel. Boulevard 0406

METAI XVI. 3331 S. Halsted St. Chicago, Ill. Penktadienis, Gegužis-May, 17 d., 1929 373 Kensington Ave No. 20

Šią Savaitę

Kas žino Baltijos Rivierą ir Šiaurės Saharą?

Edwin Robert Petre aprašo Hartford Times iš balandžio 23 dienos. Latvijos pajurio gražybės ir viename skyriuje kalba apie Lietuvą ir jos istoriškas įvairenybes, ir pats stebisi, kad apie tą 2000 metų seną kraštą, pilną istoriškų ir mythologiškų padavimų Amerikoj negirdima. Primena istorišką Kauną su žavingu Vytauto kalno ir Aleksotu, bet nieko neprimena apie Lietuvos stebuklingąjį pajurį, visoj Europoj vadinamą Šiaurės Sahara. Girdėti, musų Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga žada pradėti ruošti literaturos ir reklamuoti Lietuvą Amerikos spaudoje. Senai reikėjo. Tad ačiu Jonui Sekiui už iniciatyvą.

Rimta Padėtis.

Nors sustvėrė komitetai, rupinasi sunkia vargšų padėtimi, bet tos pašalpos matyti tiek tereiškia, kai į jures įlašintas vienas lašas vandens.

Šiomis dienomis Rokiškio apskrityje pradėjo maišytis įvairus nuo Zarasų ir nuo Panevėžio bedarbiai. Kurie kaimai stovi ant didesnių kelių, per dieną tokių vargšų praleidžia po 15. Visi baisiai išalkę, sudriskę, basi, utėlių apstoti, kad po apsilankymo tokių svečių priseina daryti lovose ir kambariuose dezinfekciją nuo utėlių. Pas mane kovo 21 dieną du pil. iš Vadeklių ir Velžio valščių jie pasakoja, buk apie aukas nieko negirdi. Darbininkai reikalauja darbo ir gręsi burmistrams ir valščiaus valdyboms. A. kaime vienas toks vargšas užklaustas ar nemanote vogti? Atsakęs "nieko nevogsiu, bet jei pasitaikytų kokia drapana, gal ir". Jie stebisi, kad Rokiškio apskrityje ukininkai tebėra turtingi. Čia kaip tik ir reikėtų susirupinti ne apie paskolą, bet apie darbininkų pašalpą.

Flaperkos nulems Anglijos politiką. Šį pavasarį Anglijos moterys pirmą kartą balsuos pilnomis teisėmis su vyrais, tad spėjama, kad flaperkų įtaka politikoj bus lemianti. Vyrai jau skundžiasi, kad Anglijos moterys turi daug daugiau teisių, kaip vyrai ir kad jau vyrams teks pradėti karą su moterimis už savo teises. Pavyzdžiui, moterys gali buti ir buna karalienėmis, parlamento ir lordų rumų nariais, turi pilną teisę ant nuosavybės dar daugiau kaip vyrai, gali imti nuo vyro divorsą ir palikti savo užimamoje tarnyboje, neturi mokėti jokių taksų nei atsako už skolas, kuomet vyras ir už žmoną taksas turi mokėti ir už jos skolas atsako net tada, jei žmona turi daug pinigų, o vyras nei cento; žmona neprivalo vyro aprėdyti, kuomet vyras sulig įstatymų privalo žmoną "pakankamai" aprengti. Žmona turi pilną teisę laikyti gymdymo kontrolę, tai yra kiek pati nori tiek vaikų gimdyti. Viena vyrams kol kas privilegija, kad nelegalių vaikų tėvų Anglijoj įtatymai nepripažįsta ir motina yra savo vaiko ir tėvas ir motina ir savininkė. Bet Anglijos feministės pačios jau reikalauja, kad joms teisės butų sumažintos lygiai su vyrais, kad nebebutų jokių privilegijų. Čia Anglės, kur kas padoresnės už Amerikones, kurios ir su kitu vyru apsivedusios spaudžia alimonijas iš savo buvusio pirmojo vyro.

Žiemių Lietuvoj Žmonės Badauja.

Šiaurinėj Lietuvoj badu žmonės nemiršta, bet badaujančių randasi 15%, pusbadžiai gyvena 25%. Ties Šeduva einančius du vyrus gelžkeliečiai perspėjo, kad jie nevaikščiotų gelžkeliu, nes žandarai suimsią ir į kalėjimą įkišią. Vyrai atsakė: "Kad taip Dievas ir duotų, tai nors duonos paragauti gautumėme, dabar po tris dienas nėsame valgę." Rokiškio b. per Velykas 47 šeimos teturėjo vien tik sausos duonos, 13 šeimų tevalgė tik po 300 gramų sausos duonos, ant žmogaus. Darbininkai, mažažemiai ir bežemiai, per Velykas šįmet buvo labai laimingi jei jie galėjo sočiai pasivalgyti juodos duonos su silkėmis. Ant rinkos 9 kiaušiniai 1 litas, sviesto svaras 1 50 centų. Iš ukininkų maisto produktai del to yra pigus, kad maža yra pirkėjų. Kiaušinius, sviestą, surį ir mėsą teperka žydai ir tarnautojai, darbininkams šie produktai, nors pigus, bet neprieinami, nes darbininkai darbo neturi. Statybos ir kiti darbai šįmet sumažėjo ant 75%, darbas yra apmokamas mažiaus 45% — 50% negu buvo mokama perėjusiais metais.

— P. Kriukelis.

Iš Kitų Nelaimės Pasinaudoja.

Rokiškis — Balandžio 15 d. ant rinkos vienas pil. nupirko rugių centnerį, bet pasvėrus truko 20 svarų. Pirkėjas rugius pardavėjai grąžino. Antras labai biednas žmogelis tuos rugius nupirko ir užmokėjo už pilną centnerį 28 litus. Yra pasakojama, kad į rugius maišoma smėlio, kad butų svaresni. Toki ukininkų "kultura" yra Lietuvoje labai prasiplatinusi; reikėtų ją susiaurinti.

— P. Kriukelis.

Išsalo Sodnai.

Visoje Lietuvoje dideli šalčiai sunaikino netik jaunus sodnus, bet ir senus. Vien Rokiškio valščiuje apskaitliuojama, kad sunaikintų sodnų randasi 87%. Iš mano 50 sodno medelių teliko 3 obelaitės.

— P. Kriukelis.

Kaip Eina Pasikėsinimo Tardymas.

RYGA, Gegužės 12 d. — Lietuvos valdiškoji spauda pasiremdama tuo faktu, kad opozicijos partijos neskaitlingai dalyvavo adjutanto Gudino laidotuvėse, išveda, kad "santykiai tarpe krikščionių ir socialistų" partijų ir Lietuvos valstybės priešų esą artimi."

Policija pasekmingai tęsia sekimą užpuolikų prieš Voldemarą. Adjutantas Virbickis, kurs buvo sužeistas, pažinęs Vosylių. Pusiau oficialai nustatyta, kad užpuolikai priklausą socialistų revoliucinierių organizacijai, vardu ad jeninkai (?), kurion įeina daug studentų. Daugiau 35 asmėnų suimta.

Chicagos Žmogžudžiai Turi 1000 Kulkosvaidžių.

Greitu laiku turės 5000 kulkosvaidžius.

Chicago, Ill. — Policijos komisijonierius John Steger desperatiškai pareiškė, kad šiuo laiku Chicagoje kriminalistai turi jau 100 kulkosvaidžių (mashine guns); jie perka juos gana pigiai ir lengvai, po $200 ir daug pigiau. O pinigų, sako komisijonierius, žmogžudžiai turi. Greitu laiku 5000 kulkosvaidžių ous Chicagos žmogžudžių rankose, jei nebus greičiausia išleistas įstatymas, kurs griežčiausiai uždraustų tokių žmogžudybės įrankių pardavinėjimą.

Pagautas vienas, kurs pasisakė pats pardavęs 100 kulkosvaidžių Chicagos padugnėms; jis aprupinęs Joe Saltis, ir jis aprupins kiekvieną gengę. Ir policija tik delto galėjo prie jo prisikabinti, kad rado pas jį dvi pantis degtinės; šitaip nėra kito įstatymo, kaip tokį nubausti." "Jus negalite man nieko daryti. Aš kalbėjausi su savo advokatu, ir jis pasakė, kad mano biznis yra legalus", atsikirto suimtasis.

Bolševikų Konkurencija Pabaltijai.

Donald Day rašo Chicago Tribune, kad Sovietų prekių pigumas daro rimtą konkurenciją Pabaltijos valstybėms. Kadangi prie bolševikų tvarkos darbininkai Rusijoj yra labai žemai apmokami, tai jų pagaminamoji žalia medžiaga, kaip tai malkos, linai, sėmenys, tabakas, medvilnė ir kiti, kuriomis bolševikų prekybos skyriai užverčia Angliją ir Belgiją, labai kenkia Latvijai, Suomijai, Estijai ir Lietuvai. Latvijos sutartis su Sovietais padariusi Latviją tikra "dumping place" bolševikų prekėms. Sako, kol bolševikinė tvarka bus ir Sovietų Rusijos darbininkai nesusilygins apmokėjimo standardu su kitomis šalimis, tol bus didelio pavojaus del Sovietų pigių prekių konkurencijos.

2,178,957 Automobiliai Per 4 Mėnesius.

Detroit, Mich. — Pranešama, kad per šiuos pirmus 4 mėnesius Amerika pagamino virš dviejų milijonų automobilių, iš kurių vien tik per balandžio mėnesį pagamintata 633,423 automobiliai. Apie pusė tų automobilių parduodama užsieniams. Amerikos gi automobilių pramonei gresiąs krizis del vis labiau didinamų taksų.

Dvesia Karvės.

Rokiškio Apskrityje pradėjo dvėsti ir sirgti raguočiai. Ukininkai gerąjį pašarą, ypač dobilus, taupo pavasariui.

Šįmet galvijai nuo šalčio yra sukudę, ir nusilpnėję, o dobilai supelėję. Todel raguočiai gaišta tų, kurie šėrė supelėjusiais dobilais ir vikių pašaru.

A.L.T. Sandaros XV SEIMAS

Birželio 6, 7 ir 8 d. d., 1929 metais.

SANDARIEČIŲ SALĖJE,

327 E. Street, So. Boston, Mass.

Seimo Programas:

Sesijos prasidės Birželio 6 d., 10 valandą ryte

GI BIRŽELIO 6 d., 7:30 valandą vakare Lietuvių Salėje E. ir Silver Streets, So. Bostone, suvažiavusių atstovų su So. Bostono lietuviais susipažinimui yra rengiamas puikus BANKIETAS. Bus paruošta skanus valgiai, gėrimai ir gausus muzikalis programas.

BIRŽELIO 7 d. po sesijų vakare jokio parengimo nebus. Čia bus teikiama proga suvažiavusiems atstovams susipažinti su garsiomis Bostono istorinėmis vietomis ir jurių maudynėmis, arba vasariniais kurortais.

BIRŽELIO 8 deną, t. y. šeštadienio vakare, užbaigus Seimo posėdžius, Lietuvių Salėje, Gabijiečiai komp. M. Petrauskui vadovaujant perstatys operą "UŽBURTAS KUNIGAIKŠTIS."

BIRŽELIO 9 dieną, sekmadienyj, TAUTIŠKAM PARKE, Lawrence, Mass. įvyks didelis piknikas su įvairiu programu. Čia atstovai turės progos susipažinti su visos apielinkės lietuviais ir gerai pasilinksminti.

Delegatams Kelrodis:

Atvažavę ant North Station, imkit CITY POINT karą ir pervažiavę požeminius tunelius ir išlipkite ant Broadway ir E. St., kur kampiniame Broadway ir E. St., So. Boston Saving Bank name yra Sandariečių Salė.

Atvažiavę ant South Station, jei busite po 6 val. ryto ir pirm 7 val. tai tuoj iš stoties išėję imkite Broadway City Point karą ir važiuokite iki E. St. O jei busite ankščiau ar vėliau pažymėt valandų, tai iš So. Station išėję eikite į tunelį ir imkite požeminį traukinį, važuojanti į Broadway Station. Broadway stotyje išlipę laiptais aukštin išėję gausite City Point karą ir jis privežš iki E. Street.

SEIMO RENGIMO KOMISIJA.

700 Žmonių Lėks Per Atlantiką.

Graf Ceppelin skrenda aplink žemę. Pradės skristi liepos 15 dieną iš Lakehurst, Amerikoj, kur atskris liepos 8 dieną. Be to Graf Ceppelin žada šiemet padaryti 5 skridimus tarp Europos ir Amerikos, imdamas kiekvieną kartą po 25 keleivius ir tarnautojus, viso 375 žmones; Anglijos dirižablis lėks vieną kartą į Kanadą su 150 žmonių, ten ir atgal viso 300 žmonių. Kiti lėks įvairiais orlaiviais. Amerikos laivynas pasiruošęs padėti Graf Ceppelinui aplėkti aplink žemę.

Moterų Medžiotojas.

Moterų medžiotojas tikra to žodžio prasme atsirado Vokietijoje, Diuseidorfe. Nesenai vokiečių policija suėmė 20 metų vyrą vardu Stausberg, kuris gatvėse gaudė moteris kilpa. Stausberg pasidarė sau meksikonišką "lasso" ir užmesdavo jį ant moterų. Kai kurias "lasso" pagalba pagautas moteris Stausberg nužudė. Policijoje jis paaiškino, kad neapkenčia moterų ir todel elgiasi su jomis kaip su laukiniais gyvuliais.

Mergaičių "Lietus"

Policijos žinios praneša, kad vakar "Birutės" viešbutin atėjo dvi moterys nešinos mažutę mergaitę ir tarnaitėms nepastebint paliko ją.

Valančiaus gatvėje Nr. 2 namu koridoriuje rasta padėta mažutė mergaitė.

Praneša iš Šiaulių, kad ten rasta netoli stoties gatvėj mergaitė.

Prieš kelias dienas rasta Kaune ir priemiesčiuose kelios mergaitės, apie ką jau buvo rašyta.

P. Butėnas Vyks Italijon.

Musų korespondentui operos dainininkas p. Butėnas pareiškė, kad pasibaigus operos sezonui vyks į Berlyną ir Londoną. Ten turi įdainuoti kelioliką patefonų plokštelių. Vasarą mano praleisti Italijoj pas ankščiau buvusį mokytoją. Norįs dar kiek pasimokinti.

207 Sužieduotinės.

Čekoslovakijoje, Prosnicoje suimtas pilietis Norotnij, kuris apgavo ir apvogė 207 savo sužieduotines. Žadėdamas vesti jis kiekvieną kartą pasivadindavo nauju vardu ir išgavęs iš sužieduotinių pinigų tuojaus išnykdavo.

Šiaulių Apskrityj Padaryta 100 Milijonų Litų Nuostolių.

Statistikos daviniai rodo, kad pernai metų nederlius Šiaulių apskričiui davęs 83,767 litus nuostolių. Šis nuostolis kaip rašo "M." nėra tikras o ištikrųjų Šiaulių apskričiui esą padaryta apie 100 milijonų litų nuostolių.

Ar Olšauskui Pavyks Kaip Romanui?

Kun. Olšauskas vėl prašo. si paleisti iš kalėjimo. Mums praneša, kad kun. Olšauskas vėl prašosi jį paleisti už užstatą iš kalėjimo.

Tauragės Sukilėlių Byla.

Kaip atrodo teismo Salė.

Šiauliuos Teismas eina senojo kalėjimo siaurame koridoruje. Ten tamsu, už tat per dieną žiba elektros lempos. Viename koridoriaus gale padarytas pakilimas. Čia teismo sąstatas sėdi. Prieš juos 59 teisiamieji skiriami nuo publikos primityviškų barjeru. Kaltinamieji gausios sargybos prižiurimi.

Publikos nedaug. Keli karininkai, keli pašaliečiai ir kelių laikraščių korespondentai. Daugiau ir nebetelpa. Del to prieš teismą, kieme ir gatvėj didelis judėjimas jau vien liudininkai kieme minia atrodo.

Bendrai Šiauliuose didelis susidomėjimas politiniais kalinių klausimais.

Suimtas Studentas Vosylius.

Įtartas Voldemaro užpuolime.

KLAIPĖDA, Gegužės 10 d. — Vietos laikraščiai skelbia, kad Kaune suimtas Kauno universiteto technikos studentas Vosylius, įtariamas pasikėsinime nužudyti premjerą Voldemarą.

Kas Musų Draugijas Valdo.

Rokiškio v. Renkant į vienos draugijos valdyba buvo išrinkta į pirmininko vietą senmergė, kuri namie auklėjo porą savo vaikų, vieną Kauno prieglaudoje, kurio tėvas buvo rusų kazokas ir vienas mirė... Bet ji yra labai dievobaiminga todel, tokie pat dievotieji mato ją labai dora ir išmintinka, kad jai be vyro vaikų pribiro.

— P. Kriukelis.

Kellogas Tiki į Taiką Europoj.

Amerikos buvęs valstijos sekretorius ir garsiosios taikos sutarties teksto autorius pravažiuodamas per Chicagą, papasakojo savo gautus įspudžius Europoje, kad tenai viešpatauja tikras taikos ir nusiginklavimo noras, ir tas noras yra tikroji priemonė karams išvengti.

Nauji Pilietybės Patvarkymai.

Liepos 1 dieną greitai artinasi. Tai yra diena, kurioje įeina į galę nauji pilietybės įstatymai. Sulyg šių naujų įstatymų, visiems, kurie norės tapti Suvienytų Valstijų piliečiais, priseis atlikti daugiau formalumų ir daugiau reikės mokėti už pirmas ir antras pilietybės popieras.

Dabartiniu laiku pirmos popieros kainuoja vieną dolerį. Nuo liepos 1 dienos jos kainuos penkis dolerius.

Visi tie, kurie atvyko Amerikon pirm 1921 metų, gali gauti savo pirmas popieras tuojaus.

Kaslink antrų popierų — dabartiniu laiku jos kainuoja tiktai keturis dolerius, o po liepos 1 dienos kaina bus dešimts dolerių.

Visi šio laikraščio skaitytojai, kurie dar nėra Suvienytų Valstijų piliečiais, yra raginami išsiimti savo pirmas ir antras popieras tuojaus.

Galite duoti aplikaciją pirmoms ir antroms popieroms, kambaryj 437, County Name, prie Clark ir ashington gatvių (Room 437, County Building, Clark and Washington Streets), arba bile kuriam kitam naturalizacijos biure.

Mirties ir Gyvybės Spinduliai.

SAN FRANCISCO, Cal. — Viso pasaulio mokslininkų akys dabar nukreiptos į San Francisco, kur elektro inžinierius John T. Martin išrado paslaptingą elektros pajėgos budą, kuriuo busią galima išgauti 3 milijonus voltų; ta pajėga, vadinama "mirties spinduliai" sakoma turės padaryti dar negirdėtus stebuklus ardymo ir statymo darbe. Viena, kad su tais spinduliais galima sunaikinti visą žemės gyvybę, leidžiant tuos spindulius per orą, kita — su 3,000,000 voltų galima busią galima perversti metalus į elementus ir elementus į metalus, skystimą paversti gazais ir gazus skystimais ir t. t. Su tais spinduliais galima busią sustabdyti, norint, viso pasaulio automobilius, orlaivius ir garo laivus. Nors tie spinduliai militaristų rankose gali patapti baisiu žudymo įrankiu, bet gerose rankose jie butų priemonė visokiems karams sustabdyti, nes sustabdant motorus, kad dabar bepakariautų.

Kinijoj Badauja 50 Milijonų Žmonių.

LONDONAS. — "Daily Telegraph" Pekino korespondento pranešimu, Kinijoj badauja daugiau kaip 50,000,000 žmonių. Kiniečių vyriausybė badaujančių pagalbai paskyrė 3,000 svarų sterlingų. Aukų surinkta daugiau, bet civilinėms kovoms prasidėjus, Kinijos prezidentas Čankaišekas sunaudojęs tas pašalpas kariuomenės reikalams. Badaujančių padėtis kasdien sunkėja. Jų reikalais dabar pradėjo rupintis tarptautinis badaujantiems šelpti biuras.

A.L.T. Sandaros Reikalai

LIETUVIŲ POLITINIS IŽDAS

Pirmininkas, B. Vedeikis, 255 Zoin St. Hartford, C.

Sekretorius, M. Biekša, 3331 S. Halsted St. Chicago

Iždininkas, Dr. A. Zimontas, 3252 So. Halsted St.

Aukas siųskite išrašydami čekius ir money orderius iždininko vardu ir laišką siųskite sekretoriaus vardu. Per Politišką Iždą siųskite aukas visiems musų kulturiškiems reikalams: k. t. Politiškiems kaliniams, šelpimui Lietuvos nuo bado, Sandaros reikalams ir kitokiems dalykams. Siųsdami tik pažymėkite tikslą, o Pol. Iždas aukas persiųs, ten kur bus skiriamos.

MUSŲ REIKALAI.

Chicagos Sandariečių konferencijoje likau išrinktu ik Seimui Politiško Iždo pirmininku, taigi čia ir noriu prasitarti į visus draugus tautiečius delei musų svarbiausių reikalų. Visi žinote, kad gyvename tokiame momente kad gyvenimu reikia dabar rupintis kuodaugiausia, reikia kad musų dvasiniai ir medžiaginiai reikalai stovėtų prie širdies ir visuomet visi musų reikalai butų aprupinti

Nuo pat įsikurimo Sandaros musų tautinės partijos, visos jėgos daugiausia buvo nukreiptos į Nepriklausomybės atgavimo darbus. Dabar jau turime nepriklausomą Lietuvą, turime joje savo tvarką bet dar daug ten visko truksta; truksta taipgi ir pas mus Amerikos lietuvius visokių kulturiškų dalykų. Ypač dar politiškoje sąmonėje mes dar esame silpni, išsiblaškę išsiritę į visas puses. Tos tautos galingos ir jų kulturinės organizacijos tvirtos, kada jų organai, fondai, skyriai pilni gyvumo, pilni energijos ir svarbiausia iždai, kasos pripildyta šių amžių vaisiais — pinigais. Su pinigais šiame pasaulyj viskas padaroma, viskas įkunijama.

Nuo pat Sandaros sutvėrimo mes dėjome aukas į Lietuvos Gelbėjimo Fondą ir Lietuvą išgelbėjome nuo bado; sykiu dėjome aukas Lietuvos Autonomijos, vėliau į Lietuvos Nepriklausomybės Fondą — ir Lietuvą įsteigėme nepriklausoma šalimi. Apsirupinę su gimtąja šalimi įsteigėme Politišką Fondą, kuris daugiau rupintųs čia Amerikoje musų reikalais. Politiškas Fondas daug pagelbėjo daug dalykų aprupino. Tik vat per paskutinius du metus šis musų fondas apmirė: kaip Sandaros Centre ir Politiško Fondo valdyboje, taip ir provincijose nebesirupinta Politiško Fondo užbrėžtais idealais.

Dabar, kada Sandaros Centras įsigyvendino didžiausioje musų kolonijoje, kada jau visi musų reikalai tvarkosi ir visu šturmu eina į liaudį, tai reikia pasirupinti ir Politišku Fondu; reikia, kad visos Sandaros kuopos, visi tėvynainiai, visi lietuviai susižidomintų Poltiško Fondo darbais.

Del Lietuvos reikalų mes pirmių pirmiuausiai turime atkreipti domę į politiškų kalinių šelpimą. Apie jų reikalus aiškiai musų spaudoje rašė Lietuvos veteranė p. F. Bortkevičienė. Taigi man plačiai apie tai ir nereikia rašyti, nes jau visiems turėtų buti aišku politiškų kalinių buklė ir ypač jų šeimų likimas. Musų Politiškas Fondas turėtų pirmių pirmiausiai šelpti tuos, kuriems yra atimtos visos žmogaus teisės, kurie ne mato saulės spindulių.

Kita, čia pas mus dar kulturos dirvonai vis dar apleisti. Spauda nepasiekusi visus musų piliečius. Politiškas Fondas delei spaudos išplatinimo turėtų dirbti kuodaugiausiai. Kuogu pas mus išleidžiama kuomažiausia, o jei išleidžiama, tai pasakėlės, dainuškos, kurios tik šiaip del įvairumo naudingos, bet šiaip žmogaus protui, apšvietai, susupratimui naudos neduodančios. Mes turėtume kuodaugiau išleisti politiško, kulturiško, visuomeniško turinio raštų. Ir Politiškas Fondas turėtų tuomi užsiimti.

Ir Politiškas Fondas taiss dalykais UŽSIIMS, kada mes jį turėsime pripildę šio gyvenimo vaistais — doleriais.

Taigi, atsišaukiu į visus lietuvius, kad iki Sandaros Seimui, kuris įvyks Bostone, mes Politišką Iždą pripildytume nors iki kelių šimtų dolerių, kad jau naujoji valdyba, kuri užims po Seimo vietas galėtų pradėti visu urmu darbą.

Visuose visuomeniniuose ar privatiniuose susirinkimuose rinkite aukas, duokles, rinkite piktpinigius (dėžutės yra beveik pas kiekvieną Sandaros kuopą) ir siųskite į Politiško Fondo valdybą šiuo adresu:

POLITIŠKAS FONDAS
3331 S. Halsted St. Chicago.

Taipgi prašau, kad suinteresuoti Politiško Fondo darbais asmens daugiau ką parašytų organe "Sandaroje", nes kuodaugiau, tuo daugiau naudos.

B. Vedeikis,
Pol. Fondo Pirm.

NUTARIMAI.

A. L. T. Sandaros 2-ro Apskričio Suvažiavimo įvykusio Balandžio 21 dieną 1929 metais Bridgeporte, Conn. Susirinkimą atidarė Apskričio pirmininkas M. J. Vokietaitis. Dalyvauja Apskričio raštininkas V. Alksninis, Iždininkas M. Krugelis.

Iš atstovų dalyvauja nuo 10 kuopos New Haven, Conn. Simas Cverka, J. Kazokas, 15 kuopos, Bridgeport, Conn. A. Sapiega, J. Segevičius, P. Remeikis, A. Skirka, A. Kulkaitis; 11 kuopos Waterbury, J. Kvaraciejus, J. P. Trečiokas, 32 kuopos New Britain, Conn., A. J. Brinius, A. B. Stankus, P. P. Pilipauskas, J. Gesevičius.

Iš svečių dalyvauja: P. Kaltas "Vienybės" atstovas iš Brooklyn, N. Y. ir Andr. Rekus iš New Britain, Conn. J. Mileris iš Bridgeport, Conn. Apskričio valdyba išduoad savo raportus, kurie priimti tampa. Vice pirm. L. G. Natkevičius ir organizatorius J. Vilkas suvažiavime del ligos nedalyvavo. Pirmininkas paskyrė mandatų komisiją iš A. Sapiegos ir P. Pilipausko, vėliaus pridėdamas pareigos ir rezoliucijų komisijos. Komisijos nuskirtos paimti vietas del vasarinių išvažiavimų. Suteikė žinių, kad vietos paimtas butent pirmas išvažiavimas įvyksiąs Birželio 23 dieną Meriden, Conn. Išvažiavimą ves ir tvarkys 32 kuopa New Britain, Conn., kuriai yra arčiausia ir patogiausia. Susirinkimas užgyrė.

2-ras Rudens Išvažiavimas įvyks Rugsėjo 1-mą dieną, Naugatucg, Conn., Linden Parke. Šį išvažiavimą tvarkys Waterburio ir Naugatuck Kuopos. Susirinkimas užgyrė.

Skaityta laiškas nuo Centro sekretoriaus M. Biekšos, kuriame sveikinama suvažiavusie atstovai, ir paaiškinama, kiek pilniaus nauja buveinė Sandaros Chicagoje; atstovai priima žinias su geru upu.

Apskritys nutaria siųst vieną atstovą į Seimą. Balsų didžiuma išrinkta Vincas Alksninis.

Kalbant apie "Sandaros" pakraipą priimta rezoliucija 11

Taip pat priimta rezoliucija, kad Sandaros Centras pasistengtų ką nors daryti, kad butų paliuosuoti Valst. Liaudnariai, kurie yra įkalinti dabartinės valdžios.

Svarstyta dabartinė padėtis Šiaurinės Lietuvos taip pat Vilniečių sunki padėtis. Renkama buvo aukos, surinkta $25.00. Iš iždo paskirta kitą tiek. Nutarta $35.00 pasiųst Šiaurės Lietuvai ir $15. Vilniečiams Dr. Alseikos vardu.

Susirinkimas uždarytas 6 valandą vakare.

M. J. Vokietaitis,
Pirmininkas.
Vincas Alksninis,
Raštininkas.

REZOLIUCIJA I.

Antras Apskritys pageidauja, kad laikraštis "Sandara" visados prisilaikytų demokratiškų principų Lietuvos valdymosi klausimuose.

REZOLIUCIJA II

Antras Apskritys pageidauja, kad Sandaros Centro Valdyba padarytų pastangų kokios tik galimos, kad Lietuvos dabartinė valdžia paliuosuotų Valstiečių Liaudininkų narius, kurie randasi kalėjimuose, kaipo politiniai nusikaltę.

M. J. Vokietaitis,
Pirmininkas
Vincas Alksninis,
Raštininkas

P. S. Aukos ir aukautojų vardai pasiųsta raštininkui Šiaurės Lietuvai šelpti Komiteto, V. F. Andrulio vardu, kuris vardus patalpins "Sandaroje" atskirai.

Persunkus Įstatymas.

Jau prabėgo dešimts metų kaip mes turime lietuvišką valdžią ir kuri leidžia įvairius įstatymus. Visoje Lietuvoje lengviausiai išėjo įstatymas, kuris įsako kunigams mokėti algas ir aprupinti valdininkus. Už vis sunkiausis įstatymas yra, kuris liečia rusų karo invalydus. Dešimts metų kaip jį sprendžia, o dar ir šiandien tas įstatymas teberiokso užrašytas tik dienotvarkėn. Kas Kauno ponams galvoje, jei bekojai ir berankiai šliaužo pusbadžiai apie šąšlavynus, bile tik jie sotus ir jų draugai aprupinti gerais įstatymais.

— P. Kriukelis.

SKAITYTOJŲ BALSAI.

Kas Jus Tokie Esate?

J. Krukonis

Paskutiniuoju laiku, žmonės stovintieji prie laikraščio "Vienybės", pradėjo atkaklią akciją arba vajų lietuvių žvejojimui. Tą aš aiškinau tuomi, kad "Vienybei" atėjo juodos dienos ir todel, kad išsilaikius reikia dėti visos pastangos. Tuo tikslu pradedant redaktoriais, menedžeriais, direktoriais ir kitais važinėjama po kolonijas ypač Naujojoj Anglijoj, renkama laikraščiui prenumerata, samdomi agentai, tveriama reporterių bureliai ir t. t. Viskas but nieko. Biznio reikalai taip reikalauja. Vienok šuo užkastas kitur kur. Apart biznio, šitie žmonės ir politinę akciją veda.

Šitie žmonės ligi šiolial jokio oficiajalio vardo neturi. Pavadink juos fašistais — nemyli; pavadink klerikalais — purtosi. Tad kas gi jus esate?

Iš visos jųjų taktikos matosi, kad jie prilygsta Lietuvos Smetonos — Voldemaro partijai t. y. tautininkų fašistinei partijai. Jie aklai "Vienybėje" giria dabartinę politiką Lietuvoje, reiškia jie demokratiją mina po kojomis Šitie žmonės arba "vienybiečiai" ligi šiol jokios organizacijos neturėjo. Jie turėjo tik palaidus skaitytojus ir tiek. Dabar pas juos kilo noras suorganizuoti kokią tai organizaciją matyti Lietuvos Tautininkų partijos pagrindais. Ar pas juos pačius ši mintis gimė, nežinau. Man rodos, jiems diktuoja Lietuvos tautininkų partija. Ir labai aišku: visos Lietuvos partijos, k. a. krikščionys demokratai, valstiečiai liaudininkai ir socialdemokratai, Amerikoje tur sau artimas organizacijas, kurios reikale tiek materialiai tiek moraliai remia, tik 'tautininkai" nei Lietuvoje nei Amerikoje neturėjo savo šalininkų.

Kadangi vienybiečiai neturi savo veikėjų, tad ir atvykę su "misijomis" pirmoj eilėj grudasi prie sandariečių veiklesniųjų narių. Pirmoj eilėj jie pasistengia tą žmogų įkinkyti į savo vežimėlį, padaryti jį "Vienybės" skaitytoju, agentu, prenumeratų rinkėju. Toliau jie dėsto savo 'filosofiją", kad perversmas Lietuvoje buvęs reikalingas (čia panaudoja ne tokių žmonių autoritetą kaip p. Jono Vileišio, kuris buk tai sakęs, kad perversmas buvęs reikalingas), kad Lietuvoje dabar viskas gerai einą, kad reikalinga Amerikos lietuviams vienybės (su tuo pilnai sutinku — J. K.) kad su "Sandara" vesta derybos (nieko paanšaus neteko girdėti — Red.), ir kad ji su vienybiečių planais sutinkanti, kad "Sandara" jau dabar sušvelnėjusi ir prisitaikiusi jų tuomi t. y., "Vienybei".

Tokiomis lementacijomis jiems pasiseka daugumą sandariečių patraukti prie savęs, ir toliau..., tose kolonijose, kur jie neturėjo nei vieno žmogaus, dabar ruošia mitingus, piknikus ir t. t.

Kad "Sandara" "sušvelnėjo" tonu — aš tą matau ir mane liudnumas ima. Ar ji vedė kokias derybas su "Vienybe" — aš to nežinau. Faktas, kad Sandaros Centras tyli ir jokio žygio tuo reikalu nedaro.

Vienybiečių darbas nėra sveikas Amerikos lietuviams ypač sandariečiams ir už tai smerktinas. Jie obalsiu vienybės, tik skaldo ir taip mažas musų jėgas. Vienybiečiai, daugumoj buvę sandariečiai ir jei jie myli tautą ir jos reikalus, jei jie myli vienybę, tegul grįžta po Sandaros vėliava. Čia suburę visas tautines jėgas mes mokėsim atremti lietuvybės priešus, o musų balsas turės reikšmės ir Lietuvos politiniame gyvenime. Dabar gi norima palaidoti A. L. T. Sandarą, o sukurti naują, greičiausia ne demokratiniais pamatais organizaciją.

Vienybiečių pasėta jėgų skaldymo sėkla jau veikia. Štai Sandariečių 2-ro Apskričio suvažiavime š. m. balandžio 21 dieną, Bridgeporte, Conn., jau pasireiškė dvi srovės: viena griežtai stovi už Sandaros senąją liniją, kita vienybiečių apmulkinta, stovi už prisitaikymą "Vienybei".

Centras tuo tarpu tyli ir jei taip toliau tylės, jie liks piemenys be kaimininės arba vadai be kariuomenės.

— J. Krukonis.

Dėlei Sunkiųjų Lietuvos Soc. — Dem. Kaltinimų

"Sandaros" 18 numeryje tilpo gan šlykštus straipsnis, kuris matomai, yra paimtas tiesiai iš žvalgybininkų organo "L, A." ir visai be jokios pastabos įdėtas apžvalgos skyriuje.

Kodel redakcija tokį straipsnį dėjo "Sandaroje" man ir tur but didžiumai "S." skaitytojų yra tiesiog nesuprantama. Jeigu tokie straipsniai telpa "Vienybėje", "Dirvoje" ar kuriam kitam urakininkus garbinančiam organe, tai nieko tokio. Bet "Sandara" juk skaitoma pažangiu laikraščiu.

Ministerio Musteikio Kauno spaudos pranešimo, rodos, nei jokio nuoširdaus demokratybės šalininkas negali imti už gryną auksą jau vien del tos tiesos, kad Musteikis yra ligi zero nusimelavusių Smetonos — Voldemaro ministeris. O Smetonos — Voldemaro juodieji tikslai jau visam lietuviškam pasauliui yra aiškus — iš pat šaknų išrauti visos Lietuvos politines partijas. Jie jau sugniužino krikdemų partiją, o dabar su provokacijų ir šmeižto pagalba užklupo soc. — demokratus. Sekantis bus Valstiečiai — Liaudininkai. Juk tur but neveltui urakininkų garbintojai Chicagoje su pasiputimu tikrina, kad dar už dviejų metų Lietuvoje valstybinė tvarka bus tikra kopija itališko fašizmo.

"Sandarai" tiktų tik tada skelbti Lietuvos soc. dem. sunkius kaltinimus, kuomet bešališkas teismas juos pripažintų plečkaitininkų sątalkininkais esant. Dabar gi vien tik Voldemaro ministerio ir žvalgibininkų žodžio nepakanka.

Aš čia nesiimu advokatauti Lietuvos soc. dem., nes jie yra ne mano partija. Vienok kuomet aš matau mano partijos organą, tur but ne su žinia, padedant šmeižt juos tik riemsiems Lietuvos ir jos liaudies neprieteliams urakininkams, nebegaliu nutylėti. Tokis Sandariečių oficialio organo įsišokimas, kaip šio ir nesenai tilpęs sveikinimas urakininkų atsiųsto ministerio p. Balučio, Sandariečiams, kaipo politinei partijai, garbės nedaro. Labai gaila. Bet tai yra faktas ir su juo tenka skaitytis.

—Julius Švitra.

ĮGALIOJIMAS.

Dr. A. L. Graičiunas, gyvenąs Chicago, Ill., šiuo įgaliojamas rinkti "Medicinos" prenumeratą ir išieškoti "Medicinos" skolas iš Amerikos lietuvių gydytojų.

Dr. Jonas Staugaitis
"Medicinos" Redaktorius
ir Administratorius.

Skaitykit ir Platinkit
SANDARĄ

Dvi Asmeniškai Lydimos Ekskursijos

Į LIETUVĄ

Puikiuoju Cunard Linijos Ekspresiniu Didlaiviu

AQUITANIA

Iš New Yorko į Klaipėdą per SOUTHAMPTON

Birželio – June 19 dieną, 1929 Metais

Brooklyno laikraščio "VIENYBĖS" vasarinė ekskursija su prityrusiu Palydovu ir

Liepos – July 7 dieną, 1929 Metais

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
PIRMOJI EKSKURSIJA
kurią vadovauja S. L. A. Prezidentas
p. STASYS GEGUŽIS
Ir asmeniškai tvarko žinomas visuomenės veikėjas Cunard Linijos Lietuvių Skyriaus viršininkas.
p. PIJUS BUKŠNAITIS

Klauskite apie gavimą kolektyvės vizos Amerikos piliečiams dalyvaujantiems S. L. A. Ekskursijoje

Laivakortes parduoda ir į kelionę išrengia visi CUNARD LINE agentai.

CUNARD LINE
Lithuanian Department
346 N. Michigan Ave., Chicago.

PIRMUTINĖ DIDŽIAUSIA

Rengia visų Amerikos Lietuvių Laivakorčių Agentų Ekskursija tiesiai

PER KLAIPĖDĄ
BE JOKIO PERSĖDIMO
Baltic America Linijos Laivu

Laivu 'LITUANIA'

Gegužės 18 dieną, 1929 metais

Garbės dalyvis bus vice-konsulas gerb.
P. DAUŽVARDIS

Palydovai bus prityrę ir gabus bei žinomi lietuviai laivakorčių agentai. Atminkite! Didžiai svarbu yra vietas laive užsisakyti tuoj, išanksto!

Del informacijų ir kitko, kreipkitės į Baltic America Linijos agentus. Jie suteiks jums pilnas ir puikias informacijas, taipgi pagelbės paruošti kelionės dokumentus.

BALTIC AMERICA LINE

315 So. Dearborn Street CHICAGO, ILL.
8-10 Bridge Street, NEW YORK
Union Trust Building, PITTSBURGH, PA.
433 California Street SAN FRANCISCO, CAL

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO

S.S. Estonia, Gegužio 29	S.S. Lituania, Birželio 18
S.S. Polonia, Birželio 12	S.S. Estonia, Liepos 3

PAUL P. BALTUTIS, 3327 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
CENTRAL MFG. DISTRICT BANK, 1112 W. 35th St., Chicago.
S. L. FABIAN & CO., 809 W. 35th St., Chicago, Ill
LITHUANIAN NEWS PUBL. CO., 1739 S. Halsted St., Chicago.
METROPOLITAN STATE BANK, 2201 W. 22nd St., Chicago.
V. M. STULPINAS, 3255 S. Halsted Street, Chicago, Ill.
UNIVERSAL STATE BANK, 33rd and Halsted St. Chicago.
JOHN J. ZOLP, 4559 So. Paulina St., Chicago, Ill.
A. A. Appanaitis, Westville, Ill.
THOS. BARON, 818 Lincoln Street, Waukegan, Ill.
PAUL MOLIS, 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš $1,000.000; narių 20,000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA $400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA $500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — $6,00, $9,00 ir 12.00 į savaitę

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

KAS PARAŠĖ?

Kiek laiko atgal, "Sandaroje" tilpo paklausimas "Vilnies" redakcijos ar yra tas pats Šarkiunas, kuris kitados buvo Balčiunas. Į tą paklausimą "V." redaktoriai, vieton atsakyti vienaip ar kitaip, jie demogogiškai iškoliojo "S." redaktorių J. Pronskų, sakydami, kad jis buk parašęs patsai tą paklausimą Bet štai, po kelių dienų jau jie sako, kad tai, girdi, ne Pronskus rašė, bet Biakša Na, jeigu jau ir taip butų tai bolševikų vadai (rusų komisarų žodžiais kalbant "berniukai be kelnių") jeigu jie ant tiek butų džentelmonai, kaip jie yra demogogai, tai jie butų atsiprašę p. Pronskaus ir tromet apkaltinę kitą. Bet jie to nepadarę, tuojaus užsipuola ant Biekšos **Tai tikrai yra bolševikai.** Bet kaip ten nebutų; reikia pasakyti kartą ant visados, kad tas paklausimas buvo rašytas ne Pronskaus ir ne Biekšos neigi Sandariečio, o tik paprasto "Sandaros" skaitytojaus — korespondento.

—Pašaleivis.

Gyvenau Bostone ir gerai pažinojau poną Balčiuną ir dabar pažįstu "draugą" Šarkiuną ir galėčiau pasakyti ar Šarkiunas yra tas pats, kuris buvo Bostone Balčiunas, bet laikau per žemu dalyku kalbėti bei rašyti, anot Pašaleivio apie ten kokius berniukus.

— Matas Biekša.

Boston, Mass.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau puseserių Anastazijos ir Madestinos Drasučiukių, paeina iš Jadikonių kaimo, Ramygalos parapijos, Panevėžio apskričio. Seniaus kada gyveno Bostone per daug metų. Prašau jų pačių arba kas žino praneškite, nes turiu labai svarbų reikalą, už ką busiu labai dėkinga. **Pranė Marozaitė (Vitkienė),** 6616 So. California Avenue, Chicago, Ill.

SO. BOSTON, MASS.

Sandaros 7 kuopa jau senai išrinko 3 ypatas: Kasmauską, Pratapą ir Pastelį, sudaryti komitetą, kad surengtų kokį nors programą ir kad padaryti keletą centų del sušelpimo Lietuvos žmones nukentėjusius nuo nederliaus praeitų metų. Taipgi nukentėjusius nuo šalčio ir tas darbas buvo pradėtas ir buvo užkviesta katalikiškų draugijų komitetas prisidėti prie to darbo, bet atsisakė su pasipiktinimu. Nežinia del kokios priežasties, bet komitetas yra organizuojamas ir 7 kuopos išrinkti žmonės dirbą del savo brolių ir seesrų vargstančių Lietuvoj.

Skaitykite ir platinkite "SANDARĄ"

Ukėsų Draugija.

Lietuvių Ukėsų Draugija buvo parengusi labai gražų vakarą — koncertą, kur dalyvavo Jonas Bulskis, Paura, Senukevičiutė, Klera Kasparaitė, Jonas Kasmauskas, Buinio orkestra ir Frank Juška. Jonas Bulskis labai gražiai padainavo, p. Paura taipgi gražiai padainavo, visi atliko savo užduotis labai gražiai Kasmauskas, jau žilais plaukais, bet pilnas energijos parodė keletą štukų, Juška ritosi su rusų milžinu Ivan Ludolff. Ritosi iš 2 kartų; pirmą kartą F. Juška parito rusą į 26 minutas, o antrą kartą į 6 minutas. Tik gaila, kad žmonių atsilankė mažai. Po koncertui buvo surengta vakarienė del tų kurie išpildė programą.

6 mėnesiai už užmušimą žmogaus.

Naujų Metų vakare jau 1929 metais vienas gal but girtas svetimtautis pradėjo naujus metus šaudydamas ir pasitaikė kada tas žmogus paleido revolverį ir šovė per langą į stubą, kur vidaus pusėje sėdėjo prie lango Juozas Kudrevich lietuvis ir tapo nušautas; dabar buvo teismas ir teisėjas Philips J. O'Connell šoviką nubaudė 6 mėnesius į kalėjimą.

— Korespondentas

M. Petrausko Konservatorijos koncertas.

Birželio — June mėnesio pradžioj ruošiama nepaprasta diena. Komp. Mikas Petrausko Konservatorija rengia pirmąjį koncertą. Tai bus ne vien koncertas, bet ir operetinis spektaklis "Prieglauda"; taip pat atskiru numeriu pasirodys vienas ypatingas dainininkas, kurio pavardė korespondentui dar nežinoma. Muzikalį veikalą "Prieglaudą" suloš Konservatorijos studentės mergaitės ir viena iš vyresnių mokytojų.

Sekamą sykį tikiu galėsiu pranešti plačiau.

— Korespondentas

Tel. S. B. 1654 W
DR. R. CHERNIAK
Dentistas
Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

"TARPININKAS"
Vaizbos, Kulturos ir Dailės Mėnesinis Žurnalas, su spalvuotais paveikslas 40 puslapių, didelio formato.
Prenumerata metams $1.00;
Vienas numeris 10 centų,
Užseinyj $1.50, vienam num. 15c.
"Tarpininkas" duoda $200.00 arba laivakortę į Lietuvą ir atgal dovanų.
"Tarpininkas" pagelbės jums apmokėti bilas. Įsigykite "Tarpininką" tuojau, tai sužinosite, kaip tą galima padaryti.
Kreipkitės šiuo adresu:
"TARPININKAS"
332 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Leidėjas A. J. Kupstis.

Telefonas S. B. 0441
Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS
kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd. So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

BRONIS KONTRIM
Lietuviškas Constable, Real Estate, Insurance Broker ir Justice of the peace.
120 Marine Road, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. University 1768-J
LIETUVIS PENTERIS
JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill st., Cambridge, Mass.
Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.

TITUS P. GREVIS
ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS
Budavoju namus pagal užsakymą padarau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyką.
395 BROADWAY, SO. BOSTON
Tel So. Boston 2340

STRAND LUNCH
Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Žeik ir persitikrink.
STRAND RESTAURANT
304 BROADWAY
SOUTH BOSTON MASS.
Albert Helgerman, Sav.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA
Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telefonas S. B 28-05-R
Lietuvis Optometristas
Išekzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PAŠAKARNIS, O. D.
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Laisniuotas
KARPENTERIS
Turiu miesto leidimą (license) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:
FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaice Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

Namų telef. Univ. 1463-J
A. O. Šalna
(SHALNA)
Lietuvis Advokatas
Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.
"Darbininko" Name
(2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

Tel. So. Boston 0502
Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

A. P. DAVULIS
REAL ESTATE & MORTGAGES
366 Broadway, Room 1
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

Lietuvių Muzikos Konservatorija
319 E Street, kampas Broadway
So. Boston, Mass.
Komp. MIKAS PETRAUSKAS, buvusią jo L. M. Konservatoriją naujai atidarė. Mokinama dainavimo, kompozicijos, piano, smuikos ir kitų klasinių instrumentų. Lekcijos pigios.
Komp. Mikas Petrauskas aukštojo mokslo muzikas — diplomuotas. Mokinęs Paris'o Konservatorijoj ir College de France. Giedojęs operose Petrapilyje, Šveicarijoj ir Italiojoj.

Telefonas South Boston 1058
BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas ir Juozas Kapočiunas Savininkai.
Studebaker — Erskine
Sales Room, 549 East Broadway
Servce Station, 1 Hamlin St. and Eighth St.
SOUTH BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777 — Stubos Telefonas So. Boston 1463-J
PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS
Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Paarduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kainą. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.
415 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ
Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.
OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Lietuviška Aptieka
Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenė jusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktarus per telefona visai dykai.
D. CABITT
100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662—1373
OFISO VALANDOS NUO 9 RYTO IKI 9 VAKARO
REAL ESTATE, INSURANCE IR MORTGIČIŲ AGENTURA
DAR VIENA NEGIRDĖTA PROGA!
SOUTH BOSTONE
2 šeimynų namas ir krautuvė. Kampinė vieta. Rendos $820 į metus. Kaina $6,500, įnešti reikia nemažiau kaip $1,000. Likusius išmokės to namo randos. Žmogus gali daryti gerą pragyvenimą. Patyrimas nebutinai reikalingas; gera vieta gyvenimui daryti, nereiks eiti pas kitą ieškoti darbo. Naujai ištaisytas iš lauko ir iš vidaus. Kreipkitės tuojaus
SO BOSTONE parsiduoda Groserė ir Bučernė. Senai išdirbtas biznis, įeigų nuo $700.00 iki $800.00 į savaitę. Kreipkitės tuojaus. Kaina $3,900.
Parupinam mortgičius namams ir ukiams. Kas turi pinigų del mortgičių, kreipkitės pas mus. Inšiuriname viską, reikalaujant duodam ir ant išmokesčio — tik Mass. valstijoj.
Mes visuomet turime gerų pirkinių, namų ir krautuvių, — meldžiam kreiptis pas mus ir persitikrinti.
Parduodam anglis ir malkas, pristatome į namus ne toliau kaip 12 mylių nuo Bostono.
PARDUODAME LAIVAKORTES IR SIUNČIAME PINIGUS Į VISAS ŠALIS.

Sandaros Centro

PO SEIMINIS **PIKNIKAS** SU PROGRAMU

— rengia —

A. L. T. Sandaros Pirmas Askritys

Nedelioj, Birželio 9tą, 1929

Lietuviu Tautiškame Parke

Prie North Lowell Road, Methuen, Mass.

nuo 10 val. ryto iki vėlai nakties.

Tai bus pirmutinis Massachusetts valstijos Sandariečių PIKNIKAS, kuriame, apart skanių valgių, saldžių gėrimų ir įvairių žaislų, bus ir turininkas MUZIKALIS PROGRAMAS. Programe dalyvauja geriausios musų muzikalės spėkos, kaip tai: Gabijos choras, po vadovyste komp. Miko Petrausko, Jaunuomenės Orkestras, po vadovyste F. Kriaučiuno, solistai-tės seserys, Rožė ir Ona Černauskaitės, Milda Senukevičiutė, Jonas Bulskis, St. Paura ir kiti. Apie solistus nėra reikalo daug kalbėti, nes jie yra plačiai žinomi visoj Mass. valstijoj ir užtenka paminėti jųjų vardus. Bet jeigu kas nėra girdėjęs, tai šį kartą turės progą pasiklausyti.

Šis piknikas bus dar ir tuomi įdomus, kadangi Sandaros metinis Seimas įvyksta Bostone Birželio 6, 7 ir 8 dienomis ir visi delegatai dalyvauja piknike, tad atsilankiusieji turės progą susipažinti ir su tolimesnių kolonijų Sandariečių veikėjais, — Seimo dalyviais.

Taigi visi dalyvaukime šiame piknike.

Sandaros Pirmas Apskritys.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly

Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America
373 East Kensington Ave.
Chicago, Illinois

Editorial Office:
3331 So. Halsted Street
Telephone: Boulevard 0406

Business Manager Matas Bieksha

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entry as second-class matter applied for at the Post Office at Chicago, Illinois, under the act of March 3, 1879 or August 24, 1912.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3331 So. Halsted Street, Chicago, Ill.
Telefonas: Boulevard 0406

Užsisakymo kaina:
Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyj metams $3.00

VAIKŲ IR PAAUGUSIŲ ŠVIETIMAS.

Žiurėkite ką padaro Mokslas?

Žmogus yra tai, ką jis žino. Kas nieko nežino, yra niekas. Didžiausios žmonių masės per ilgus šimtmečius buvo tamsios, gyveno vergijoj, baudžiavoj, ignorancijoj ir brutališkuose prietaruose.

Kas yra saulės šviesa tamsiam kambariui, tas pats yra mokslas žmogaus protui. Švietimo šviesoj visi daiktai įgauna savo tikrąją reikšmę ir vietą, tampa suprantama jų santykių reikšmė. Mokslo šviesoje žmonės randa saugų kelią savo trumpai ekzistencijai permato ateitį, supranta praeitį ir gali naudingai dirbti savo dabarčiai.

Šviesi reiškia išvesti žmones iš ignoracijos ir blogybių. Geros mokyklos yra žmonių rasės atpirkimas. Geros mokyklos yra visų didžiausia tautos viltis ir kilniausia garbė. Kaip laimingos yra tautos, kurios gali pasigirti geromis mokyklomis.

Neišmatuojamos vandens daugybės randasi okeanuose, ežeruose ir upėse, bet tik moksliška irigacija gali aprupinti vandeniu ištroškusią žemę. Pasekmės to yra, kad žemės suteikia turtus ir laimę. Mokslas randasi knygose ir žmonių praeities patyrimuose. Moksliškos viešosios mokyklos perkelia tą mokslą į jaunų vaikų protą. Pasekmė to yra apšvieta, proto pajėga, pasitikėjimas savimi paremtas mokslu, ir geresnė, laimingesnė tauta, — sako Amerika.

Viešos mokyklos yra nepalyginamai aukštesnės už bet kokias kitokias mokyklas tai yra visos tautos mokyklos. Su mokykla prasidėda civilizacija. Viešos mokyklos yra demokratybės ir lygybės mokyklos. Pavyzdžiui vienoje žymiausioje Amerikos mokykloje švenčiant Abraomo Linkolno gimimo dieną vaikų surengtame lošime pirmą vietą užėmė gabiausia mergaitė, kuri prieš tris metus su savo motina atvažiavo į Ameriką, net žodžio angliškai nemokėdama. Mokyklos vyresnybė ištarė į tos mergaitės motiną: "Tamsta gali didžiuotis savo vaiku."

Tauta gali didžiuotis savo viešomis mokyklomis, kurios duoda progą neturtingiems vaikams lavintis demokratišku keliu ir patapti lygiais ir pralenkti net didžiausių turtuolių vaikus. Geriausi kraštė namai yra mokyklų: viešųjų, elementarinių ir aukštųjų. Viešosios mokyklos suteikdamos vaikams tikrų faktų pažinimą, ir palikdamos spekuliacijas kitiems, duoda vaikams demokratišką auklėjimą, kokio jokia kitokia mokykla negali duoti. Viešose mokyklose vaikų protas yra lavinimas lenktyniavimu ir kompeticija klasės, draugišku rivalizavimu ir sveikais mankštinimais žaislų aikštelėse. Bet aukščiau visa kita viešosios mokyklos yra demokratiškos. Čia tėvų pinigai ar socialė padėtis neturi jokios reikšmės. Čia religija nei tauta nedaro įtakos. Taip kalba Amerikiečiai apie savo viešųjų mokyklų sistemą, ir didžiuojasi jomis.

Nesuskaitomi pavyzdžiai parodė, kad ir musų lietuvių vaikai Amerikos mokyklose ne tik nėra žemesnėje eilėje, bet labai dažnai užima pirmąją vietą gabumu ir talentu. Dauguma iš jų, žinoma baigę žemesnę viešąją mokyklą taps geri Amerikos piliečiai, bet nemažas nuošimtis baigia ir dar didesnis baigs aukštesniasias mokyklas, ir net universitetus bei kolegijas, ir per mokslą pažinę save sudarys naująją Amerikos lietuvių kartą, nebe tokią, kaip dabartinė, bet gal but ir daug geresnę, kaip dabar kai kas mano. Gal but tai bus American Lithuanians, gal but Americans of Lithuanian Origin, tai pasakys tik pati ateitis ir priklausys nuo pačių jaunųjų.

Bet mums yra labai svarbus ir kitas klausimas, nuo kurio labai daug priklauso ir tos ateinančios kartos laimėjimas, — tai **patys suaugusieji.** Ką gali pasakyti tėvai savo vaikams, suaugusieji savo jauniesiems? Suaugusieji gali pasakyti jauniesiems tiek, kiek patys žino ir tik tai, kas sutinka su šių dienų moderniška dvasia.

Ar suaugusieji seka tąją linkmę, kurie eina moderniškosios gadynės reikalamai? Visi žinome, kad tarpe musų tėvų ir vaikų, arba tarpe senesniųjų ir jaunesniųjų yra tokia gili duobė, kad daugelis tėvų su vaikais nebesusikalba, o jau bendrai imant, senesnieji su jaunaisiais jaučiasi daugiau kaip svetimi. Kas tai yra?

Tai yra STOKA ŠVIETIMOSI SUAUGUSIEMS. Jei Amerikoj yra begalės paskaitų ir kursų suaugusiems, vakarinės mokyklos ir institutai, bet čia yra ir priežastys, kurios šaldo musų lietuvius suaugusiuosius tomis progomis naudotis, ar net interesuotis. Musų suaugusieji visi tebėra tos kartos, kuri yra atėjusi iš senosios tėvynės ir ypatingai prisirišusi prie savo atinešųjų tradicijų, ypač kalbos. Tad viena angliška kalba yra stambi priežastis musų suaugusiems laisvai naudotis mokslo progomis. O savo kalboje neturėdami, musų suaugusieji yra visiškai pasmerkti tamsumui ir aprumbėjimui. Pamanykite tik, kad tų pačių lietuviškų knygų rinka pas mus Amerikiečius yra galutinai mirusi. Ką tai reiškia? Reiškia, likvidavimas visokių vilčių į aukštesnį pakilimą ir pasiruošimas tyliai išmirti net nesugebėjus pažinti tos gadynės, kurioje gyventa ir nepaliekant savo vaikams bei ateinančiai kartai jokių savos kulturos tradicijų.

Buvo bandymų. Steigta, kai kur liaudies universitetas, suaugusiems lietuviški kursai, vakarinės mokyklos, lietuviškos šventadienių pamokos. Bet jos daugumoje išnyko, kaip prasidėję, tyliai, be rupesnio, be protesto, ir be ypatingų pasekmių... Ar suaugusieji nenori mokintis galvoti, protauti ir naujų mokslo stebuklų pažinti? Pasirodo, kad priešingai. Štai kad ir labai mažas burelis ir lietuvių vienur kitur uoliai lanko mokslines paskaitas ir tuo budu yra įsigiję gana aukšto išsilavinimo. Tokių tarpe pirmoj vietoj čia priminčiau p. Stakėną Bostone, kuris gali diskusuoti įvairiais mokslo ir filosofijos klausimais neblogiau už bet kurį kolegijos profesorių. Bet tokių musų tarpe yra labai maža. Kodel?

Į šitą klausimą įdomiai atsako Harpers Monthly Magazine p. L. J. Simpsono straipsnis "People who want to be educated" (Žmonės, kurie nori buti auklėjami). New Yorke yra įsteigtas jau gana senai Liaudies Institutas (People's Institute), išsivystęs iš gražių tikslų, siekiamų Cooper'io Unijos. Tą institutą veda garsus Amerikos pedagogas Everett Dean Martin. Ir tik paklausykite, kas tą institutą lanko ir kaip: Didesnę pusę didžiausios salės pripildo svetur gimę klausytojai: Rusai, Austrai, Anglai, Lenkai, Vokiečiai, Pietų Afrikos ateiviai, Armenai, Siamo tautiečiai, Japonai... Daugelis iš tų lekcijų klausytojų nemoka net rašyti. Dauguma yra vos pradžios mokyklos auklėjimo. Apie 50 nuošimčių klausytojų yra darbininkai visokių biznių ir profesijų, 20 nuošimčių yra fabrikų darbininkai, 10 procentų nelavinti darbininkai ir kaikurie net bedarbiai. Institutas neduoda jokių kreditų, nei ekzaminų, nei reikalauja prievartinio lankymo. Žmonės ateina, kada jiems patinka. Kam patinka, pasilieka kitaip laiką leisti. Ir jie turi šimtus progų laiką praleisti kitaip: ten pat skersai gatvės aidėja džezo garsai ir šokių salių ir "movi" paveikslų salių; gatvėse mirga elektros reklamos. Tačiau Cooper'io Unijos klausykla dienomis auga ir nemažėja.

Kas tuos žmones veda tenai? Jie yra traukiami žinojimo troškimo, mokslo meilės. Kaip senovės arba Renessanso laikų humanistai jie jaučia, kad gyvenimas galimas padaryti turtingesniu padauginant idėjas. Tie vyrai ir moterys kas vakaras išeina iš tų didelių salės vartų lyg kokie keleiviai į naują ir stebėtiną pasaulį. Su nusistebėjimu seki tą dviejų dešimtų tautybių minią, kuri ateina ir ramiai sėdasi aplink didelius stalus. Jokio ypatingo skirtumo, išskiriant vieno kito inteligentiškesnių akių ir mąstančios veido išraiškos. Apsirengę kaip kas išmano, kiti rupestingai, kiti visai palaidai. Tarpe tų yra kolegijų studentų, klerkų, faktorijų darbininkų, ir taxi — cab draiverių, — bet susipažinęs su jais matai, kad jie yra visi studentai ne tik Voltaire, bet ir Niezshes, Shopenhauerio, Kanto, Spinozos, ir Berkeley'o. Po pusvalandžio pažinsi, kad čionai tvarka yra taip tolima nuo ordinarinio klasės kambario, kaip Šiaurės Ašygalis nuo Torrido Zonos. Tai yra pulkas TIESOS IEŠKOTOJŲ, gaivinamų sviežaus skepticizmo vėjo, sveiko abejojimo ir paklausimų. Oras gaudžia prieštaravimais, idėjų susikirtimais. Tie tiesos ieškotojai yra budrus, ir nieko daugiau nenori, kaip tikrų realių dalykų. Čionai žmogus, kurs žino savo dalyką, ir yra susipažinęs su klausimu iš visų pusių, nors butų visai neiškalbus, yra daug daugiau respektuojamas ir išklausomas su įdomumu, negu koks kad ir briliantiškiausis kalbėtojas, neturintis gilaus originalumo.

Kas jiems darbo, kad rytoj dieną jie turi visi eiti į darbą? Šį vakarą jie pergyvena aukštus idėjų prietykius, savo mąstomosios pajėgos kilimą, kartoja tai, ką perskaitę, daugina savo žinojimo turtyną, gilinasi į praeitų amžių mąstymo budą ir lygina jį su musų pačių gadynės proto pažanga.

American Association for Audult Education (Amerikos Suaugusiųjų Švietimo Sąjunga) šiomis dienomis turi svarbią konferenciją, kur dalyvauja žymiausi tos srities žinovai, prof. James E. Russel, Everett Dean Martin, Arthur Carthwright, William John Cooper, Harry W. Chase ir kiti, kur bus studijuojami metodai kaip skleisti mokslą tarpe suaugusiųjų, ir beabejo, įneš daug naujų gerų sumanymų. Dar vieną svarbų mėginimą reiktų musų skaitytojams pažinti, tai Amerikos Danų suaugusiems kursus, pradėtus 50 metų tam atgal vienoje danų kolonijoj Michigan dykynėse ir toj sistemoj vedamą įdomią Ashland Folk Highschool. Apie tuos ir kitus kursus ir apie tai, ar mums lietuviams butų galima kas nors panašaus įsisteigti, pakalbėisme kituose numeriuose.

— J. P.

APŽVALGA

Pašnekėsys Rinkoj

Lietuvos katalikai apie "Katalikų Veikimo Centrą."

"Liet. Aidas" deda tokį pašnekėjimą:

— Nugi jus dabar! Gavėnia. Bažnyčioj rekolekcijos, pamokslai, stacijos, o jus čia rinkoj varnas skaitot! — priėjęs pasveikino Dragonių Prascevičius. Kunigų iš svetimų parapijų privažiavę, pa mokslą, kad sakė, tai maniau, kad bažnyčios sienos plyš. Vis ragino į Katalikų Veikimo centrą rašytis, "Musų Laikraštį" skaityti.

— Užtenka! Prisiklausėme mes tų maliodijų iš savo parapijos kunigų ir apie katalikų centrą ir apie "Musų Laikraštį" — lyg jautrion vieton gnybteltas atsiliepė Gačionių Puskepalis. Gi mat: kai dvarai susmuko ir buvo išdraskyti, tai atsirado dvaro centrai, dabar, kai bažnyčia, tai katalikai pradėjo krikti ir skaldytis, tai atsirada katalikų centrai. Jau kai atsiranda centrai, tai jau blogai. Kai atsirado dvarų centrai, tai dvarininkai išnyko, o dabar, kai atsiranda katalikų centrai, tai katalikai pradėjo nykti. Prigulim mes prie katalikų bažnyčios ir jokių centrų mums nereikia. Jeigu jau paties Kristaus įstaigta bažnyčia neužturės katalikybės, tai krikščionių demokratų įsteigtas katalikų centras nieko nepadarys. Tie centrai krikščionių demokratų partiją gali sustiprinti, bet katalikybės niekados nesustiprins. Centrai tik daugiau dvasiškus dalykus sumaišo su svietiškais, tikybą sumaišo su politika, bažnyčia sumaišo su spekuliantiškomis krikščionių bloko partijomis.

Aštuonios Priežastys. Kodel Reikia Pašalinti Mirties Bausmę.

1. Delto, kad mirties bausmė nesulaiko nusikaltimų Jei taip butų, tai žmogžudystė padidėtų tose valstybėse kur mirties bausmė yra pašalinta. Tačiau daugelyj tokių šalių, kur mirties bausmė panaikinta, žmogžudystės mažėja, ir priešingai šalyse su mirties bausme žmogžudystės rodo didėjimą.

2. Delto, kad mirties bausmė yra nebetitaisoma. Buna gana atsitikimų, kur nubausta mirti nekaltų žmonių.

3. Delto, kad teisėjai daugiau ir daugiau atsisako žmogžudystės atsitikimų smerkti pirmame laipsnyje. Draugystė statoma pavojun, kad tikras kaltininkas išeina laisvas. Šalyse, kur mirties bausmė pašalinta, nuteisimų skaičius yra didesnis, teismai eina greičiau, ir valstybės išlaidos mažesnės.

4. Delto, kad mirties bausmė yra žmogžudžių reklama. Laikraščiai deda plačius aprašymus šiurpių ekzekucijos smulkmenų. Pasekmės į daugelį daro demoralizuojantį įspudį.

5. Delto, kad mirties bausmė sudaro gėdą ir kentėjimus nekaltiems pasmerktojo giminėms, ir geresniems draugams. Antra mirtis neišperka pirmosios.

6. Delto, kad mirties bausmė demoralizuoja kalėjimų tarnautojus ir kalinius. Dauguma kalėjimų sargų ir visi moderniški penologai (nusikaltimų tyrinėtojai) ir psichiatari smerkia mirties bausmių įspudžius.

7. Delto, kad musų tikėjimas į žmogaus gyvenimo šventumą turėtų uždrausti uždrausti valstybę (valstybė yra tu ir aš) pamėgdžioti žmogžudystę. Uždavinys moderniškos draugystės yra reformuoti nusikaltėlį.

8. Delto, kad labai daug pažangių valstybių mirties bausmę pašalino: Amerikoj - Maine, Rhode Island, Michigan, Kansas, Wisconsin, No. ir So. Dakota ir Minesota. Kitos šalys yra, kur pašalinta mirties bausmė: Austrija, Belgija, Danija, Suomija, Holandija, Italija, LIETUVA, Norvegija, Portugalija, Rumunija, Švedija, Šveicarija, (15 kantonų), Vokietija (5 valstybės), Australijoj yra - Queensland; Pietų Amerikoj: Argentina, Brazilija, Ekvadorius, Peru, Uruguay, Venecuela, Columbia, Honduras, Costa Rica ir 3 valstijos Meksikoj.

League to Abolish Capital Punishment, a National Organization.

Lietuvos Teismas Atšaukė Kapt. Majaus Kaltinimą.

"Vyriausybės Žinių" Nr. 66 įdėtas skelbimas, kad kapitonui Majui kaltinimas, kurs buvo iškeltas del Tauragės sukilimo, yra nutrauktas ir kargomosios priemonės areštas bei kapt. Majaus paieškojimas panaikinamas.

Nors vargu kapt. Majus tomis malonėmis pasinaudos, nes jis dabar gyvena Pietų Amerikoj, tačiau malonu išgirsti tą žinią jam pačiam ir mums, kadangi dar pernai metą kada kapt. Majus "Sandaroj" aprašė savo pergyvenimus Tauragėj ir emigracijoje, bei iškėlė Plečkaičio provokacijas, tai ir kapt. Majui ir pačiai "Sandarai" teko prisiklausyti labai negražių puolimų iš dešinės ir kairės, ypač nuo "neužmirštamos" atminties O. J. Širvydo.

KLERIKALIZMAS IR FAŠIZMAS.

Vatikanas ir Pasaulinė Italijos Vyriausybė.

1870 metais išsivadavusios Italijos kariuomenė apgulė Romą, kurią gynė Popiežiaus Pijaus IX pasamdyti prancuzų kareiviai — zuavai. Kai italų patrankos pradėjo daužyti Vatikano rumus Pijus IX įsakė iškelti ant Švento Petro bažnyčios bokšto baltą pasidavimo vėliavą.

Taip buvo likviduotas pasaulinis popiežių sostas.

Pijus IX užsidarė Vatikane ir išleido atsišaukimą į tikinčiuosius, kuriame Italijos karalius Viktoras Emanuelis buvo paskelbtas "šventvagiu ir nedorėliu."

Ilgą laiką "Vatikano belaisviai" nenorėjo pripažinti teisėtos Italijos vyriausybės, žiurėjo į ją, kaipo į uzurpatorę ir ragino katalikus josios neklausyti. Bet pamažu Vatikano taktika keitėsi. Popiežius atmainė uždraudimą katalikams dalyvauti Italijos politiniame gyvenime. Buvo net įsteigta katalikų krikščionių demokratų partija ("populiari"). Tačiau vis delto Vatikanas toliau tęsė Italijos vyriausybės boikotą, nors italų parlamentas 1871 m. pripažino katalikų tikybą valstybinę tikybą, o popiežiams buvo laiduota teisė "nevaržomai vykinti savo dvasišką valžią."

Italijos reikalams kenksminga popiežių politika iššaukė ir atatinkamą priešingą veiksmą. Italijos parlamentai priėmė visą eilę prieškleirikalinių įstatymų, kurie gerokai pakirto katalikų bažnyčios valdžią ir įtaką šalyj. Italijoje buvo įvesta civilinė metrikacija; tikyba tapo neprivalomu dalyku mokyklose, iš įstaigų ir mokyklų buvo pašalinti įvairus konfesijos ženklai, kunigai nebuvo liuosuojami nuo karo prievolės ir t. t. Italijos tvarka pasidarė pasaulinė ir laisvamanška. Už tai popiežiai visuomet "garbino" demokratišką Italijos rėžimą "bedievišku" ir "bažnyčiai" priešingu.

Nauji Vėjai Italijoje.

Vatikano ir Italijos vyriausybės santykiai žymiai pasikeitė kai prie valstybės vairo stojo fašistai. Fašistai patys ėmėsi iniciatyvos. Jie paskelbė, kad katalikų tikyba esanti valstybinė tikyba. Į visus ceremonialus fašistai įvedė "Dievo vardą". Mokyklose ir teismo įstaigose buvo pakabinti kryžiai. Tikyba pasidarė privalomu mokykloms dalyku. Kariuomenėje vėl pasirodė karo kapelionai, kurių pirmiaus nebuvo. Kunigams buvo pakeltos algos. Grynai bažnytinės šventės buvo paskelbtos valstybinėmis ir taip tolia. Besimeilindamas fašistams Musolini padovanojo Vatikano bibliotekai puikią senų rankraščių kolekciją.

Iš savo pusės popiežius taip pat rodė didelį palankumą fašistams. Bažnyčios viršunės labai simpatizavo fašistų tvarkai, o žemesni dvasininkai pradžioje laikėsi neitrališki. Kardinolai nesigailėjo panigirikų Musolini. Po pasikėsinimo Bolonijoje prieš Musolini popiežius pareiškė, kad visas kraštas sudrebėjo pasibaisėdamas ir pasipiktindamas teroristiniu aktu prieš žmogų, kuris su tokiu vyriškumu ir sielos didybe laiko rankose valdžios vairą". Popiežiaus pareiškimas buvo nuoširdus ir logiškas. Bažnyčios ierarchijos valdžia yra pagrista aklu klusnumu autoritetams. Todel ji negalėjo nesimpatizuoti diktaturai, reikalaujančiai iš piliečių tokio pat klusnumo.

Vatikanas ir Fašizmo Sąjunga.

Paprastai katalikų bažnyčia žiuri į kiekvieną vyriausybę ir tvarką, į objektą, kurį galima kart kartėmis panaudoti savo tikslams. Juk bažnyčios aforizmas sako, kad "valstybės interesai turi pereinamojo pobudžio, o bažnyčios reikalai yra amžini." Kuomet bažnyčiai reikalinga tam tikro politinio rėžimo parama tai ji bendrauja su ja ir stengėsi jį sutvirtinti. Tačiau matydama, kad politinė tvarka sudaro kliučių, bnžnyčia greit keičia savo poziciją ir draugiški santykiai virsta kova.

Fašizmas jausdamas savo tarptautinę izoliaciją ir neturėdamas šaknų liaudyj nutarė ieškoti paramos katalikų bažnyčioje, kuri rodė palankumą jo sumanymams Vatikanas puikiai tai išnaudojo ir privertė Musolini ne tiktai susitaikinti ir išsižadėti kovos su klerikalizmu, bet ir pastatyti popiežiaus pasaulinį sostą. Vienu rankos mostelėjimu Musolini pakeitė 59 metų Italijos istoriją, o Vatikanas pažadėjo jam gana problemingą pagalbą.

Be to visur Europoje auga vadinamųjų katalikų socialistų organizacijos, kurios stengiasi sutaikinti tikybos pradus su kova prieš kapitalo naudojimą. Demokratiški katalikų sluoksniai Vatikano politika bus atstumti nuo Romos ir pasieškos sau tinkamesnio kelio.

Amerikonas Apie Lietuvą Per Radio.

Gegužės pabaigoj žada buti įdomios paskaitos apie Baltiko Valstybes iš Baltimorės Radio Stoties. Skaitys pulk. Hollyday, buvusis 1920 — 1921 metais Militariniu Attache Lietuvoj ir Latvijoj bei Estonijoj. Šią vasarą pulk. Hollyday vėl vyksta Lietuvon ir į kitas Baltiko Valstybes. Jis rinks medžiagą savo knygai, kurią jis mano apie šias valstybes parašyti. Pagrįžęs jis žada taipgi laikyti illiustruotas paskaitas apie Lietuvą.

Radio paskaita apie Lietuvą, antgalviu "Lithuania, a Nation Reborn", bus gegužės 28 dieną, nuo 3:15 ligi 3:30 po pietų, Eastern Standard Time.

Apie kitas Baltiko Valstybes pulk. Hollyday skaitys sekančioj tvarkoj:

1. "Suomi — The Lakeland of the Finns", tuo pačiu laiku, gegužės 9 dieną.

2. "Esthonia — Finland's younger brother" gegužės 16 dieną.

vairavimo ratą, sako, kad jo the Letta", gegužės 23 d.

Baltimorės Radio Stotis W. B. A. L. neprisilaiko "Daylight Saving Time". Jos požymiai: 1060 K. C. — 283 Meters — 10 K. W.

Pulk. Hollyday yra žinomas ir senas Lietuvos draugas. Paklausykit, ką jis turi pasakyti apie Lietuvą ir parašykit jam savo pastabų del jo paskaitos bei padėkos. Galima bus jam rašyti: Col. Worthington Hollyday, c/o Baltimore Broadcasting Studios, Baltimore, Md. Tinkamas darbo įkainavimas yra jiems malonus atlyginimas ir paskatinimas prie tolimesnės darbuotės musų draugams.

DETROIT, MICH.

ADV. J. P. UVICK

Dabar Naujame Ofise
2333 Barlum Tower

Kampas Bates & Cadillac Square
Valandos nuo 8:30 iki 5 po pietų
Paned. ir Petn. iki 7:30 val. vak.

Liaudies Kolegija

Nadas Rastenis.

RAŠTO, LITERATUROS BEI SPAUDOS VYSTYMASI PASAULIO ISTORIJOJE.

Ant to papu ar papyrus'o egyptėnti rašydavo su nendre padažyta į raudoną ar juodą rašalą, padarytą iš gyvulių (karbono) angliadario.

Tukstančiams metų praėjus, dabartiniais laikais pradėjo tyrinėtojai atkasinėti Egypto užgriuvusius miestus, palocius ir kapus, ir juose surado daug ritulių tų laikų raštų. Nors tie papyrusai, kurie buvo rasti, buvo labai kriušus, bet su didele atsauga ir atyda daug jų buvo išskiatyta.

Dar tik kokis šimtas metų kaip moderniškas pasaulis pradėjo išskaityti Egypto raštus. Pirmiaus, nors kai kurie ženklai buvo suprantami, bet jų kalbos nežinant nebuvo žinoma ką tie jų braižiniai reiškė, ir Egyptas buvo misterija vakarų pasaulio žmonėms. Bet Napoleonui vedant karą Egypte, kareiviai kasė tvirtovei vietą ir jie bekasant rado nemažą akmenį. Tas akmuo buvo visas nurašytas; jis pateko Prancuzų mokslinčiaus Champollion'o rankosna, kurs surado, kad ant to akmens buvo viešo dokumento raštas egyptėnų ir graikų kalbose. Su pagalba graikų vertimo buvo išskaitytas tas raštas ir susekta egyptėnų kalba ir raidės. Tas akmuo buvo rastas palei upės Niliaus šakos, vadinamos Rosetta, tai ir tas akmuo buvo pavadintas Rosetta akmuo. Tas Rosetta akmuo tai ir buvo tas raktas į Egypto praeitų laikų raštus, o per juos ir į egyptėnų gyvenimą, papročius ir nuveiktus darbus.

Egypto tyrinėtojai yra iškasę daug tų papyrus'ų, tai yra jų knygų; kai kurie jų yra daugiaus kaip 2000 metų prieš Kristų senumo; jie buvo rasti visaip palikta. Religiški raštai rasta padėti ant numirusių kunų arba mumijų, palei kojų, rankų; kartais suvyniota tarpe vystyklų, kuriais mumijos budavo suvyniojama; kaikurie tų raštų buvo įdėti į tuščiavides medines dievo Ptah Socharis Osiris stovylas padėtas arti mirusių. Civiliški raštai rasta puoduose bei skryniose palei mumijų, kapuose; taip pat kaikurie raštai buvo rasta griuvėsiuose palocų bei tų laikų knygynų.

Senesni raštai buvo rašyti hiereglifais. Ten buvo Saulės garbinimui litanijos ir aprašymai apie saulės per nakties valandas, kas buvo manoma, kad saulė įeidavo į egyptėnišką Hades arba peklą. Raštai apie jų supratimą apie dangų ir dievus ir pareiškimai apie jų supratimo kaip pasaulis bei visa ta buvo sutverta. Pamaldos bei tikėjimiški ritualai burtų; raštai su nurodymais kaip reikia juos vartoti ir kaip nuo jų atsiginti; medalikai nuo apsisaugojimo nuo apsikrėtimo visokių apkerėjimų bei užburtų. Visa tai budavo dedama į grabą geresniam aprupinimui mirusių gyvenimo. Taip gi rasta raštai apie užgrabinį teismą, apie MAKHENU, t. y. numirusių laivą, apie Elysijaus — t. y. linksmybių — daržą, kas nors panašaus į musų Rojų, bei palocius per kurias mirę turės pereiti. Pastarasis raštas buvo skaitomas mistišku, ir neva buvęs paties dievo Thoth parašytas.

Vėliaus rašyta jau Hieretiškai, tai yra patobulintais ženklais. Čia rašoma apie Dievės "Isės Lementacijas", apie magiją, prisaikos prieš dievus, kad išgavus jų apsaugojimą; civiliški dokumentai; tekstai kaip tyrinėti prasikaltusi žmogų suradimui ar jis yra kaltas ar nekaltas. Pagyrų giesmės karaliams; aprašymai kelionių į svetimus kraštus; apysaka apie dviejų brolių avanturas, kurių jaunesnis sutiko mirtį iš neteisingo užsipuolimo vyresniojo brolio pačios, paskui jo pavirtimą į jautį ir į Perseą medį. Pasaka apie pasmerktą ar užburtą kunigaikštį. Raštai apie augmenis, mediciną, patarlės, sąrašai karalių, kantraktai pardavimo žemės bei mumijų, etc.

Nemažai yra atkasta ir Babilionijos raštų. Ten buvo rašoma pirma ant akmens, vėliaus ant nestorių molio plytų, ir paskui ant papyruso. Babilionijos yra kitokis bet taip pat painus raštas, ir buvo susektas per kai kur rastus, taip pat, raštus babilioniečių ir graikų kalbose. Tarpe kitų raštų surasta Hammurabi raštai, kurie yra labai įdomus. Jis karaliavo Babilionijoje pabaigoje trečio tukstančio prieš Kristų, ir jis savo Įstatų Kodeksu gerai pasižymėjo. Tas jo Kodeksas tai buvo įstatų rinkinis, kurie įstatymai buvo galioje ten per šimtmečius laiko. Jo rasta kantraktai, žemės pervedimo aktai, pardavimo sutartis, testamentai ir aprašymas apie tų laikų žmonių gyvenimą ir darbus.

Žydai ir gi nemažai rašė. Tarpe jų Mozė — arba Mažiešiaus — buvo taip kaip Hamurabi tarpe Babilieniečių. Jis ne tik parašė Dešimtį Dievo Prisakymų, bet ir daugybę kitų raštų. Didžiuma jų dabar sudėta ir į krikščionių Šventraštį. Paskui pas juos buvo daug raštų bei knygų prirašyta. Apart žydai gana anksti turėjo savo lyriką, kiek epikos, istorijos, ir gražių trumpų pasakaičių, bet viskas artimai surišta su religija. Žydai buvo religiškesni už kitas tų laikų jų kaiminines tautas.

Chinai, nors sena šeimyna, vienok ant kiek susekta, savo literaturapradėjo vystyti gana vėliaus kaip virš-minėtos šalys. Jų raštai randami tik nuo dešimto šimtmečio prieš Kristų. Apie 6000 prieš Kristų Konfucius rašė ar redagavo nemažai klasiškų raštų, Chinų kalboje, kurie ir dabar yra labai įvertinami, ir kurie buvo kaipo modeliai Chinijos mokslinčiams ir rašėjams iki šių dienų. Iš konfucijaus mokinimų, kurie randami raštuose vadinamuose "PENKI KLASIŠKI KURINIAI", pakilo įdomi rytų filosofija, kuri ir dabar viešpatauja tarpe chiniečių, ir kuri yra gana sunki vakarų pasauliui suprasti. Morališkas protavimas ir praktiška etika yra tų raštų pamatas. Vėliaus chinai įsigijo istoriją, ir poeziją, ir kitokius raštus.

Indijoje randama gana senos ir įdomios literaturos, Kaikurie raštai yra nuo keliolikos tukstančių metų. Religiškas raštas "Ryg — Veda" ir "Atharva — Veda", — pastaroji tai epiška poezija, dviejose poemose, rašyta Sanskritų kalboje, ir užvardyta "Mahabhrata" ir "Ramayana." Tikra data tų raštų nėra žinoma; bet taip vadinama Vedų rašymo laikas Indų literaturoje tęsiasi nuo 1500 iki 500 metų prieš Kristų. Indusai buvo gana metaphyziško budo ir atspindėjo misticizmu. Jų poezijoje, religiškoje, epiškoje ir dramatiškoje nuolatinis miticizmas, kuris paeina lygiai iš Brahmiškos kaip ir Budhistiškos pusės. Indijoje taip pat anksti pasirodė logikos, filosofijos ir mokslo diegai, ir yra manoma, Indusų tų laikų kultura ir literatura pasiekė ir Mažosios Azijos graikus.

Persijos literatura buvo sukurta daug vėlesniai, jei neskaitytume pirmųjų Avestos ir senų Persijos braižinių. Bet pradedant su šeštu šimtmečiu prieš Kristų Persai ištobulino poeziją, kuri nors buvo neturtinga mintyje, parodo puikią harmoniją ir gabumą išsireiškimo, su begaliniu turtu žodžių. Tarpe žymiausių Persijos poetų randasi Bidpai, kurio pasakojimai ir mums per graikų Aisop'ą ir Lotynų Phaedrus'ą pateko; bei Firdausi, epikų rašėjų ir garsių lyrikų Omar Khayyam, kuris gyveno apie 1123 metus prieš Kristų.

SPORTAS

Musų Vinča laimėjo pirmą pasirodymą Amerikoj.

New Yorke balandžio 27 dieną įvyko Juozo Vinčos pirmasis bokso arenoj pasirodymas, kurį Vinča atliko su tikru Šarkio pasisekimu. Jam poron stojo koks tai Silverberg, gana gerai išsitreniravęs boksininkas ir pat pradžioj kumštelėjo Vinčą į lupas. Bet tik reikėjo Vinčai pagalvoti, ir vienu kirčiu išvertė iš kojų savo priešą. Visas biznis truko tik vieną minutę ir 15 sekundų. Vinča pripažintas knokauto laimėtoju. Puiki pradžia jaunajam Šarkiui. Lietuviai labai savo jaunuoju kumštininku indomaujasi; vien lietuvių buvo publikoj 500 žmonių.

Šimkus Apdirbinėja Ristikus.

Juozas Šimkus, grįžęs iš Lietuvos turi daug darbo guldyadmas įvairius Amerikos ristikus. Worcesteryje vien paguldė John Maliney 240 svarų motiejų per 10 minučių; Charley Metro per 30 minutų, Cyclone Ress per 33 minutes, Jack Albright per 42 minutes ir su Stanley Pinto išėjo lygiomis.

Clevelande, anot "Dirvos" darbuojasi Požėla, Brazauskas, Bancevičius, Aleliunas ir kiti. Sarpalius atvažiuoja į Clevelandą savarai; Komaras kur tai sukasi po Memphis, Tenn. Kur šiandien Gansonas?

5

"BIRUTĖ"

—"Iš Palangos paprasta mergaitė," Kunigaikštienė Birutė, garsaus Keistučio žmona, o Lietuvos istorijoje to žymiausio didvyrio Vytauto motina; ta pati Birutė, kuri apdainuota musų liaudies dainose, kurios vardas amžinai įpintas musų literaturoje ir musų muzikoje; ta Birutė, kurios vardu gyvuoja musų organizacijų ir biznio firmų, ir kurios tai vardą nešioja šimtai lietuvaičių;

—Rodos, tai bus pirmą kart Birutės pareikslas imituotas litografijos brangiuoju procesu lietuviškomis tautinėmis spalvomis.

—Amerikos Sieniniuose Kalnėoriuose 1930 Metams.

—Šių Kalendorių laidą parupino ir biznio rinkon išleidžia

JONAS KERDIEJUS.

—Užinteresuoti biznieriai, agentai, kalendorių dirbėjai ir šiaip visi kalendorių pirkėjai susirašant su leidėju adresuokite:

663 Fourth Str., Dept. S,
South Boston, Mass.

P. S. Vieno kalendoriaus kaina 25c. Katalogas siuntinėjamas, tik prisiųskit 2c. stampą lėšoms.

OPERŲ SIUŽETAI.

Komp. Mikas Petrauskas.

"Norma"

Tragiška opera dvejose veiksmėse. Librettą sulyg tragedijos Soumė ir Belmonto Romanė. Muzika B. Bellini. Pirmu kartu statyta 1831 metais Milane.

Veikmės vieta: Gallija. Laikas — nupuolimas Romos Imperijos.

B. Bellini gimė 1802 metais, — mirė 1833 metais.

AKTAS PIRMAS

Pirmas paveikslas. Giria su šventu ąžuolu ir prieš ąžuolą aukuras. Orovistas, vyriausis kunigas — druidas (keltų vardas, — taip vadinosi kunigai pas keltus (celtic rasė), prašo dievų, kad sunaikintų romėnus, užkariavusius jų tėvynę. Pabaigus ceremonijas įeina Severas, Romos prokonsulas su savo saugotojumi Flavijum; pulko vadas užsitiki savo draugui slaptybę, jis neesąs tikras aukštąjai kunigei Normai, dukrai Orovisto ir motinai dviejų jo kudikių; — dabar jis myliis kunigę Adalgisą. Jį kankina blogos pajautos ir sapnai. Abu slepiasi. Norma spėja, kad Roma pati pražus nuo savo silpnybės. Ji kreipiasi prie dievo Mėnulio — pas keltus — moteriškos lyties su malda viduriniai ir išlaukiniai taikai. Adalgisa, atlikus savo apeigas, grįžta atgal. Jinai prašo dievų duoti jai pajiegų kovai, ištvirkusiai kovai romėnų. Pasireiškia Severas ir jinai jam lenkiasi amžina ištikimybe.

Paveikslas Antras. Normos gyvenamoji vieta. Klotilda, Normos draugė, atveda kunigei jos vaikus. Pastaroji nenori jų matyti, ji žino kad Severas atšauktas Romon ir jis mano pamest lygiai ją, kaip ir jo mažuolius. Įeina Adalgisa: ji atėjo užsitikėt aukštąjai kunigei ją kankinančia kova ir prašyt jos, kad nuimtų jos dvasinius pažadus. Norma labai jai prijaučia ir pasirengus ją paliuosuoti nuo jos prižadų; ir čia staigiai pasirodo Severas.

Tik dabar Norma dasiproti, kad Adalgisa myli ir reiškiasi piktais išsireiškimais. Severas, ramus; bet staigiai Adalgisa, trukus jos prakil numui, atsisako nuo meilės. Smambasis šentojo vario šaukia Normą prie žinyno.

AKTAS ANTRAS.

Pirmas Paveikslas. Normos buveinė. Norma nori už durti savo vaikus gimusius nuo Severo, bet ją pajiegos apleidžia. Klotilda skubina vaikus išvest ir pašaukt Adalgisą. Norma suteikia Adalgisai vaikus; tegul ji paims su savim tuos vaikus, tegul ji paima su savim tuos vaikus ir vežasi romoniškon įgulon ir, tapus Severo žmona, pasidarys jų motina. Adalgisa neapvilia savo iždidžios varžos; ji nebus Severo motere, ir prižada prikalbėti Severą likt tikru Normai.

Antras Paveikslas. Miškas, kuriam renkasi maištininkai gallai. Oravistas pareiškia kariams, kad dievai nepageidauja karo, kad Normą taipgi spiria nusižeminiman arba, galimas daiktas — apsimetėlė. Kunigė su nekantrumu laukia tarpininkaujamos išeigos iš Adalgisos; Klotilda pareiškia, kad Adalgisa neišsilaikė nuo pagundos, ji nori nusimest nuo savęs pažadus, o Severas, pasijuokimui iš druidų, užsikeikė pagriebti ją prie visų, tiesiai prie aukuro. Norma keikia suktumus romiečių ir ant jų šaukia dangaus perkunus. Jinai sušaukia žmones už tėvynės garbę. Sujudimas žinyčion, prie vaidelučių įsibrauna romėnas, bet laiku pagriebtas. Tai Severas. Norma prašo jei leisti pakalbėti su juomi vienu du. Ji užtikrina, kad prisirengus keršyti — ji užmuša vaikus pirmiausia, o po to perduoda Adalgisai, kad sudegintų už netikrus pažadus. Severas prašo pasigailėjimo, kad nors Algisai, — bet Norma nepajudinama. Jinai sušaukia drui dus ir liepia sukruat laužą ne tik vienam romiečiui, bet ir vaidelytei, perleidus jam savo garbę ir garbę tėvynės. Kas toji vaidelytė?.... Ji apšaukia... save! Severas tapo prigniaužtas tokiu širdies pra kilnumu ir kankinasi delei atleidimo jam nuodėmės. Dabar jis pamato ką jis prarado šioje moterystėje ir pasirengęs kartu mirt su ja. Norma paveda vaikus savo tėvui.

Orovisto piktis keičiasi tylan liudėsim, o su gailestingu išdidumu meilužiai užeina ant laužo.

J. Krukonis.

Iš Mano Dainų Rinkinio.

Pas močiutę augau,
Valelę turėjau,
Kas rytelis, vakarėlis
Į darželį ėjau.

Į darželį ėjau,
Rutytėles skyniau,
Prisiskynus rutytėlių
Vainikėlį pyniau.

Vainikėlį pyniau,
Ant galvelės dėjau,
Užsidėjus vainikėlį
Jaunimėlin ėjau.

Kur tik girdi, vakaruškos.
Kur tik eini, ten dainuškos,
Daineles dainuoja
Vargeliu rokuoja.

Ant kalnelio, ant aukštojo
Mergelė vaikščiojo.
Vaikščiodama, uliodama
Akmenėlius žarstė.
O nei vienas akmenėlis
Ugnelė nerodė,
O nei vienas bernužėlis
Teisybės nesakė.
Girdėtos Šventežerio
apylinkėje.

Rimbas

Ir vėl "Rimbas" naujas
Ir vėl "Rimbas" kietas
Ir vėl jįjį skaito
Platus visas svietas.

Ar linksmas jautiesi
Ar vargas pirkimba,
Tu nieko neatbosi
Skaitydamas "Rimbą."

Tu "Rimbą" skaityti gali,
Jei tik dešimts ientų turi.

"RIMBAS"
1 Bateman Pl. So. Boston, Mass.

Galite pasitikėti gerumu to cigareto, kuris ir dabar tebėra didžiausias nusisekimas rukymo istorijoj

CAMEL
CIGARETAI

KODEL CAMELS YRA GERESNI CIGARETAI

Camels sudaryti iš parinkčiausio auginamo tabako . . . žinovų sumaišyto į neprilygstamą skanumą ir kvepėjimą.

Jie turi malonų pilnumą ir minkštumą, kurio nerasite jokiam kitam cigarete.

Rukykite tiek dažnai, kiek norite, Camels niekad nenuvargins jusų skonio.

Camels gerumui niekad neleidžiama atsimainyti.

Tik daug geresnis cigaretas įstengtų užkariauti ir pasilaikyti pasaulinę pirmenybę per tiek metų, kaip Camels kad darė.

© 1929, R. J. Reynolds Tobacco Company, Winston-Salem, N. C.

Vakarų Sandariečiai Kviečiami Prisidėti Į ALTS. 4-tą Apskritį.

Sandariečiai:—

Laikai yra perdaug svarbus, kad butų galima gyventi ramiai nieko neveikti ir negalyojant. Daug visokių įvykių Lietuvoj, daugybės reikalų musų pačių gyvenime Jei mažai kreipiame domės į daugelį dalykų ir dažnai sil pnai praeina geriausių suma nymų parengimai, tai tik de to, kad esame daugumoje nesusiorganizavę, arba nedrausmingi.

Visos ALT Sandaros kuopos, kurios randasi nepartoliausia nuo Chicagos, yra kviečiamos prisidėti į 4-tą Apskritį, ypač 17 kuopa Grand Rapids, Mich., 35 kuopa Racine, Wis., 48 kuopa Kenosha, Wis., 44 kuopa Milwaukee, Wis., 29 kuopa Detroit, Mich., 87 kuopa Hamtramack, Mich. ir kitos.

Gerb. Sandariečiai, Jums labai lengva priklausyti prie [illegible]kričio, o bendrai daug [illegible]giau pakils musų veiki[illegible]; bendru planu bus galima nuveikti daug plačiau ir pasekmingiau musų pasiryžimus tautinės ir kulturinės darbuotės dirvoje, ir patiems savo organizaciją labiau surišti bendrų interesų ryšiais.

Daug yra musų idėjos draugų, labai gerų lietuvių, kurie nepriklauso aktingai prie Sandaros tik del to, ad niekas jų nepakalbina, arba kaikurie kad ir prisirašo, bet negaudami progos gerai pasidarbuoti, laikosi pasyviai.

Musų pareiga visus tokius idėjų draugus prirašyti, kur nėra kuopos sukurti nauja, o tai yra labai lengva padaryti, nes pradžiai pakanka, kad ir 5 narių. Atlikę tai ir susijungę į bendrą Apskritį atgaivinsime musų Vakarų Sandariečių veikimą kaip niekuomet dar nėra buvę. Tad kviečiu Draugus Sandariečius ir jų kuopas pritarti tam sumanymui ir atlikti šią gražią pareigą.

Stasys K. Grišius,
ALTS. 4 Apskr. pirm.

Musų Pačių Reikalai.

S. L. A. ir aukos Lietuvai.

Pastaruoju laiku daug kalbama apie teikimą pagalbos nukentėjusiai nuo nederliaus Lietuvai. Pačioj Chicagoj, rodos sutverta jau dvi ar trys organizacijos, kurios rupinasi šiais dalykais.

Tula musų visuomenės dalis nepatenkinta tokiu reiškiniu ir siulo aukas siųsti per SLA. Šios organizacijos Pildomosios Tarybos atsišaukime irgi pakartota panaši mintis. Apgrobomis žiurint, gali ne vienam pasirodyti, kad Sandariečiai, kurie turi savo šelpimo komitetą, varys dabar konkurenciją su SLA. Iškiro taip nėra ir nebus. Mes irgi pritariam siuntimui aukų per SLA, bet sykiu einame dar toliau. Mes įtraukiam į darbą ir savo visas spėkas. Gal ten, kur SLA nepasiseks laimėti, laimės šį bei tą Sandariečiai, tam tikslui, kuris visiems bendrai apeina.

Birutė Chicagos liteuvių gyvenime.

Viename paskutiniu "Sandaros' 'numerių, tulas birutietis nusiskundžia, kad į vaidinimą "Bailaus Daktaro" nedaug publikos atsilankė.

Iš savotiškų bevėlių šaltinių atplaukia iki musų žinios praneša, jog už tą įvykį netiesioginiai kaltinami pavieniai Sandariečiai. Kadangi tai rimtas dalykas, norėtumėme štai ką pasakyti: neimdami atsakomybės už kiekvieno Sandariečio privatę nuomonę, galima drąsiai užtikrinti, kad "Birutės" draugija neturi niekur tiek nuoširdžių draugų, kaip Sandaroj.

Tiesa, laiks nuo laiko gal padarome vieną antrą pastabą, bet del to nereikėtų užsigauti. Mes nenorime visą laiką beprasmiai pataikauti, vien del to, kad privatiniais išrokavimais laikyti "Birutę' savo ištikimųjų tarpe.

Darbai iš vieno.

Kaip matome Sandara Chicagoje surado tinkamą dirvą savo augimui. Ateitis jai numatoma graži. Stipredami šioj skaitlingoj kolonijoj, mes nemokame ir nenorime pasi grobti į savo rankas viso tautiško lietuvių veikimo. Musų siekimas yra bendradarbiauti su tuo žymiu skaičium įvairių organizacijų, kurios siekia to paties tikslo, kaip Sandariečiai. Chicagos Sandara, kai po laikraštis ir kaip organizacija bus stiprus ramstis dau geliui kulturinių ir politinių darbų.

— Ego.

Rengkimės Į Išvažiavimą.

ALT Sandaros 2-ras Apskritys turės savo išvažiavimą Birželio 23 dieną 1929 metais, Meriden, Conn.

VIETA: Schentzen Park Vietà daili, girioje, patogumai visi, šokiams salė. Viepusėtinai gerai žinoma Conn. valstijos lietuviams, nes ten yra jau buvęs vienas SLA Apskričio išvažiavimas.

Taigi svarbu įsidėmėti visiems kaip ALT Sandaros kuopoms, taip ir gerb. lietuvių visuomenei, kad tą dieną dalyvauti skaitlingai šiame išvažiavime.

Apart paukščių dainų toj smagioj giraitėj, yra pakviestas ir dalyvaus "Varpo" Choras iš New Britain, Conn. po vadovyste gerb. p. P. Bružausko, kuris čion žinomas kaipo pirmos rušies korvedys, ir jojo sutaisytą programą "Varpo" Choras gabiai išpildo. Kitos dalys programo taip pat bus užimančios, taip, kad šis pirmas Lietuviškas Didelis Išvažiavimas turėtų susilaukti daug lietuviškos publikos netik iš Conn. valstijos, bet ir iš aplinkinių valstijų. Atminkite ir tą, kad įžangos šį sykį nebus imama.

Vincas Alksninis,
2-ro Apskričio Rašt.

KENSINGTON, ILL.

Mirė Vincas Mažėda.

Gegužio 7 dieną mirė Vincentas Mažėda sulaukęs 62 metų amžiaus. Narys Roselando Lietuvių Kliubų ir Draugijų Savitarpinės Pašalpos Susivienijimo. Velionis išgyveno Amerikoje 35 metus. Dirbo Illinois Central dirbtuvėje. Kaip visiems, taip ir jam prisėjo sunkiai dribti šioje šalyje ir iš to daryti pragyvenimą. Jis turėjo nuosavą namą Roselande. Prieš kelias dienas aš jį patikau Roselande prie savo namo. Užkalbinau jį. Pradėjome kalbėtis apie kasdieninius nuotikius. Pasiulė jis man pirkti namą. Sako turėsiu naują stogą dėti namui. Kadangi neturėjau ilgiau laiko kalbėtis su juomi, tuomi ir persiskyrėme. Po to kelioms dienoms praėjus gaunu žinia, kad V. Mažėda mirė.

Velionio kunas buvo pašarvotas namuose, kur jisai gyveno, tai yra prie jo moters. Daug jo pažįstamų draugų ir giminių jį aplankė. Visi apgailestavo V. Mažėdos, labiausiai jo moteris, sunus ir duktė. Velionio kunas buvo pašarvotas gerai. Laidotuvės namų į Visų Šventų bažnyčią. Įvyko Gegužio 10 dieną iš Bažnyčioje buvo pamaldos, po pamaldų išlydėjo į Šv. Kazimiero kapines.

KORESPONDENCIJOS

DETROIT, MICH.

Sandariečiai puikiai sugyvena. Pasiryžę veikti. Darbai eina gana gerai.

Iš Chicagos nuvažiuoti į Detroitą, tai kaip iš aplužusio lenkiško dvaro į vokiškai švarų vienkiemį. Dviejų milijonų miestas, bet taip švariai išlaikomas, kad jei ne tie dangoraižiai, netikėtum, kad tai Amerikos miestas. Gatvės iššluotos ir išplautos, namai visi stylingi, priemiesčiai tikros vasarvietės, oras geras, tyras, judėjimas kaip ir New Yorke Fif[illegible] Avenue.

Tame tat m[illegible]e gyvena apie 15 tukstančių musų tautiečių, visi, tiesa, labai išsisklaidę, miesto pakraščiais; bet tat gyvena kaip vasarnamiuose, o dirba bene visi pas Fordą. Yra daugelis ir geras bei gerai apmokamas mekanikų vietas turinčių. Turi savo svetainę ant 25-tos ir Dix street, kur tai vieni tai kiti ką nors rengia.

Sandaros 29 kuopa, narių kaičiumi apie 50, jau kelinti metai pasižymi uolumu ir kulturiškais darbais. Kas neatsimena jos rengtų pernai ir užpernai metais skaitlingų vakarų. Taip jau juda gražiai SLA kuopos. Pereitą balandžio 27 ideną buvo Sandariečių vakarienėlė su tikslu pasikalbėti Vilniaus pažangiųjų lietuvių reikalais, kur sumesta pluoštelis pinigų. Laike vakarienės buvo draugiškų kalbėjimų, kur vietos veikėjai reiškė pasiryžimo sekantį kartą suruošti kokią pramogą ir savo Sandaros reikalams.

Turėdami tokių rimtų narių ir veikėjų, kaip p. Motuzas, p. Ambrose, p. Klemerauskas, p. Šnuolis, p. Tamošiunas, Račkauskai, Baranauskai, Valužis, Laukonis ir kiti; tokių profesionalų tautiečių kaip Dr. Jonikaitis, adv. Uvickas, Prov. Smailis ir kiti; ir tokių energingų jaunų veiklių vyrų kaip Antanas Zenius ir kiti. Detroito Sandariečiai tikrai gali veikti. Svarbiausia, kad čia upas nepaprastai geras. Detroitiečiai sako: jei ne Chicaga, tai mes Sandarą butume tikrai pasiėmę, bet ir Chicagoj jaučiame, kad ji yra musų tikra kaimynė. Daugelis pasižadėjo pradėti rašyti Sandarai, o p. Šnolis net sporto skyrių vesti apsiėmė.

Dar reikia priminti, kad vakarienę Detroito Sandarietės parengė tikrai puikią ir gardžią. Stalų turtingas parengimas puikiais valgiais panešėjo į tikrą lietuvišką veselę. Dar reikia pridurti, kad tą įspudį patvirtino jaunučių mergaičių griežiami tikrai lietuviški šokiai, kurių svečiai pasišoko kaip tikroj Lietuvoj.

— Svečias.

LAWRENCE, MASS.

Lietuvių Bylos.

Šiuo laiku valdiškame teisme eina byla tarp kun. Šleinio su Vincu Černiausku ir Petru Šimoniu. Visi suinteresuoti šioje byloje yra geri žmonės, tautininkai daug pasidarbavę lietuvių reikaluose ir tai plačiai pagalvojus darosi baisiai nesmagu, kad vien tik užsispyrimas, savo "aš" viršenybė daro tarp lietuvių tokius nesmagumus. Svetimtaučiai advokatai tik pasinaudos, nors vienas advokatas, kuris gina kun. Šleinį yra ir lietuvis — F. J. Bagočius. Bet tai garbės nedaro nei kun. Šleiniui, nes jam kaipo inteligentui reikėjo taikiu budu su parapijos ir kapinių dalyviais susitaikinti.

Sugrįžo "Sandara" iš Lietuvos

Iš musų kolonijos daug lietuvių siunčia saviškiams į Lietuvą perskaitytus laikraščius. Šiomis dienomis sugrįžo pundas laikraščių ir tas "Sandaros" numeris, kuriame buvo aprašyta Chicagos Vasario 16 dienos apvaikščiojimas ir kuriame įdėta apvaikščiojimo rezoliucijos.

Darbai.

Vietos audinėse darbai nepasigerina: vienos uždarytos, kitos dirba nepilną laiką. Mokestis kuo mažiausia ir darbininkai skurdžiai gyvena. Daug lietuvių išvažinėjo į apylinkinius miestus darbo ieškoti.

Sandariečiai darbuojasi.

Nors Sandariečių pas mus liko nedaugiausia, nes yra išvažinėjusių, bet likusieji kiek galėdami darbuojasi tautiškoje dirvoje. Dabar praeddama organizuoti komitetas su kitomis draugijomis gelbėti Šiaurinę Lietuvą.

Reikia daugiau žinių.

"Sandaroje" reikia kuodaugiau žinių i šmusų vietos. Korespondentai ir rašytojai, rašykite visi; darbuokimės kiek galėdami; ypač platinkime "Sandarą" vienatinį musų laikraštį. Draugai: Vidunas, Černauskai, Bagdonas, Cilcius, Kaupinis ir visi kiti sukruskite del musų kuopos ir visos Sandaros gerovės!

— P. Galindas.

NEW BRITAIN, CONN.

Iš Sandariečių Susirinkimo

Gegužės 10 d. ALT Sandaros 32 kuopos buvo mėnesinis susirinkimas, kur susirinko nemažas skaitlius kuopos narių. Komisijos išdavė raportus ir žieminio sezono darbuotės prisiminta ir apie vasarinius išvažiavimus — piknikus komisija praneša, kad parkas yra paimtas del pikniko Birželio 2 dieną Schuetzen Park Meriden, Conn. Pagalios likos komisija išrinkta surengimo pikniko iš narių sekančių: J. Ragelis, P. Kupstas ir P. .P Pilipauskas. Patarta organizuoti žmones važiuoti ant pikniko autobusais, todel kuris neturi savo automobiliaus, o norės važiuoti į Sandariečių piknikų, gali kreiptis į virš minėtą komisiją, suteiks vietos kiekvienam. Buvo prisiminta apie 2-ro apskričio išvažiavimą, kuris atsibus Birželio 23 dieną taipgi Meriden, Conn., bet kadangi dar laiko daugiau todel palikta toliau Taipgi buvo prisiminta kas link Sandaros šėrų pirkimą, kadangi kuopa finansiškai stovi nekaip stipriai, o antra buvo prisiųstas atsišaukimas Šiaurės Lietuvos nukentėjusiems . Po trumpų pasikalbėjimų patarta iš iždo paaukauti $10.00 Šiaurės Lietuvos baduoliams, nes jiems neatbutinai reikalinga pagalba. Šėrų pirkimas pasilieka biski ant toliaus nors yra didelis reikalas, bet visus pagelbėti vienu sykiu negalima.

— P. P. P.

PAIEŠKOJIMAS

Paieškau sau draugės apsivedimui našlės be vaikų arba suaugusios merginos nuo 30 metų iki 40 metų amžiaus. Aš ėsu našlys 42 metų senumo, amatninkas ir gerai uždirbu, ne pijokauju — gerai užsilaikantis ir nevisai biednas. Platesnių žinių klauskite per laišką. Gyvnašlės neatsišaukite. B. A. LAUKIS, 3331 So. Halsted St. Chicago, Ill.

PADĖKA

Juozas Gražys iš Varniškių kaimo Vyžuonių paštas, Utėnos apskritys labai dėkoja gerb. Andriuškevičiui už jam atsiųstą "Sandarą" ir kitus laikraščius ir prašo toliau neužmiršti.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calvelrt 5896

BROLIŲ KRUGELIŲ
Seniausia
MINKŠTŲ GĖRIMŲ
IŠDIRBYSTĖ
Visoj Connectituc valstijoj. Pristatom visokius gėrimus kur tik kas reikalauja, [illegible] tai: baliams, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas
BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn
Telephone 1418

D Y K A I !
Tuoj "Dirvoj" pradės eiti didelė istoriška K. S. Karpavičiaus apysaka
'KRYŽEIVIS'
iš tų laikų kada Lietuvių žemes pradėjo pulti krikščionys po priedanga tikėjimo ir žudė musų žmones per ilgus laikus. Kurie skaitys "Dirvą" gaus šią $2 vertės apysaką dykai. Skaitymo bus visam metui. Reikalauk pamatymui kopijos. "Dirva" 8 p., metams $2, tautiškas bešališkas laikraštis. Adresas:
"DIRVA"
6820 Superior Av. Cleveland, O.

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užeiga-valgykla.
CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

Joseph J. Dirsa
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Milbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

Jono Mąkarevičiaus
419 Campbell Avenue
WEST HAVEN, CONN.
Telephone West 2765
Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajurio maudynes "Savin Rock" kviečiu tautiečius į mano valgyklą skaniai pavalgyti.

Millbury Furniture Co.
A. Gebski ir F. Mis, Sav.
Rakandai, Divonai ir Namams Reikmenys.
180—186 Millbury Street
WORCESTER, MASS.
Mes parduodame Glenwood pečius. Parduodame ant išmokėjimo lengvomis sąlygomis ir cash.

NAUJA AGENTURA WORCESTERY
Parduoda laivakortes keliaujantiems Lietuvon ar iš Lietuvos. Persiunčiu pinigus Lietuvon; išmokama doleriais ar litais. Pagelbėsiu išgauti pasus, vizas, sugrįzimui leidimus, afideivitus ir kitokius dokumentus.
Nuo senai prityrus tame darbe, suteiksiu geriausį patarnavimą ir sąžiningus patarimus.
JUZĖ RAUKTYTĖ
Room 507, Dienomis
88 FRONT STREET
50 STERLING STREET
Worcester, Mass.
Vakarais ir šventadieniais

DR. TESSMER
DENTISTAS
306 Main St., Worcester, Mass.
2-ros lubos. Kalba lietuviškai.

KUOMET NORĖSITE
RAKANDU
Atminkite, kad musų krautuvė yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.
R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Ceder 6771

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių doną keikus ir pajus.
Nepamirškit ir klauskit musų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Čėsnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Naudok Daugiau Pieno, Yra Sveika
HOLBROOK BROS.
WHOLESALE and RETAIL
Pastarizuotas Pienas ir Varškė
332 Cambridge Street,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 5251 W.
Tel. Park 5251 R.

Skarin
FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE — PARK 4104

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

PIANAI, RADIO, GRAMOFONAI
Lietuviški Victor, Columbia ir Okeh rekordai
Pianams rolai lietuviški, rusiški ir lenkiški. Pirkdamas visus savo muzikalius instrumentus čia, sutaupinsit pinigus. 18-29
Konczanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

Tel. Park 4019
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių laikytojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamomis kainomis 50-29
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

LIETUVIŠKA
SKUTYKLA
382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiriant subatas. Skutam barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Budavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

"AMERIKOS LIETUVIS"
NAUJAI ATGIMĘS DVISAVAITINIS VISUOMENIŠKAS LAIKRAŠTIS
14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.
Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose $1.00
Užsieniuose — Lietuvoje $2.00
Atskiras numeris ..... 5 centai
Amerikos Lietuvis bešališkas darbo žmonių laikraštis. Talpina daug svarbių iš mokslo srities raštų ir teikia žinias iš svarbiausių pasaulyj įvykių Amerikos Lietuvį turėtų kiekvienas Lietuvis ir Lietuvaitė turėt savo namuose, ne vien tik kad turėjus iš jo sau apšvietos naudą, bet kad ir parėmus savo t. tos kulturinį darbą užsakai sau ir savo giminėms Lietuvoje. Taipgi teikiant žinių iš Lietuvių judėjimo savo kolonijoje ir t. t., kad tuomi padarius Amerikos Lietuvį kaipo vieną iš populiariškiausių tarpe Amerikos ir Lietuvos lietuvių laikraščių. Pamatymui siunčiamas dovanai.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER. MASS.
Telefonas: Park 7984

CHICAGOJE

Spaudos Atgavimo Sukaktuvės Chicagoje.

Gegužės 7 dieną dauguma lietuvių laikraščių pažymėjo atatinkamai savo pažiuroms į tą svarbų musų kulturos istorijoj įvykį. Parengimų tuo tikslu buvo, rodos, tik du: Sandaros ir "Draugo".

Sandaros Centro sekretoriaus surengtas Spaudos Atgavimo Sukaktuvių apvaikščiojimas nors programos atžvilgiu nusisekė labai gražiai, bet publikos atžvilgiu reikia pripažinti nenusisekusiu, nedaug teapsilankė.

Programą sudarė Jaunosios Birutės choras, Dainos ir Muzikos Draugijos Birutės choras, — panelių Grušaičių muzikalis duetas ir ponios Biežienės solo. Kalbėtojų, kad ir buvo keletą, bet del ilgos programos, kalbėti pakviesti tik du, Lietuvos konsulas p. Kalvaitis ir J. Pronskus.

Įspudis dvejopas: publikoj jaunuomenės, — abiejų Biručių chorų dalyvių ir jų artimųjų buvo kur kas daugiau, kaip senesniųjų. Atrodė, kad ta didi diena, kurią laimėta musų tėvų 40 metų sunkiausia kova, buvo artimesnė čia gimusiai jaunuomenei, kaip tiems, kuriems ji itin turėtų buti artima ir brangi. Žinoma, čia turėtų buti svarbus pamokinimas ir rengėjams, kad rengiant reikia duoti žmonėms progos iš anksto kuoplačiausia sužinoti ir reklamą pradėti kuoankščiausiai. Tad publikos kaltinti irgi negalima.

Birutėms reikia išreikšti gilią padėką ir pripažinti, kad tai yra Chicagiečiams tokia dangaus dovana, kokios jie vargu yra verti. Kad musų jaunimas jau praaugo mus pačius, buvo kalbėta seniau, bet tą faktą patvirtino ir pastarasis parengimas. Musų užduotis bus, nebe tiek jaunimą raginti, kad ateitų pas mus, kiek kad mes patys pas savo jaunuomenę lankytumės, kada ji mums tikro meno pasigrožėjimą neša. Tais reikalais pasikalbėsime sekantį kartą.

AUBURN AVE. GARAGE
Joseph Martinkus, Savininkas.
Atdaras dieną ir naktį
Parendavoja automobilius pagrebams, krikštynoms ir vestuvėms
3315 Auburn Ave.,
Tel. Boulevard 0120

Roseland Electric Constr. Co.
S. Chiuzelis
ĮVEDAMOS ELEKTROS ŠVIESOS
Parduodami Šviesoms Įtaisai
40 East 107th Street
Chicago, Ill.

O. K. TAILORS
Moteriški ir Vyriški
SIUTAI
pasiųti sulyg mieros
Atliekamas Valymas
Prosinimas — Dažymas
Taisymas
10805 S. Michigan Ave.
Chicago, Ill.

Deimantai žiedai

Mes užlaikome didžiausį pasirinkimą importuotų gražiausių deimantų ir auksinių daiktų.
Parduodame pigiausia kaina Chicagoje
ALEX JUNEVICZ,
3317 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Business Men's Darbuojasi Organizavime Beno

Geo M. Tearney vadovauja Kampaniją.

Archer Business Men's suorganizuotas komitetas smarkiai darbuojasi. Pereito pirmadienio susirinkime, komisijos nariai pranešė, kad jau yra surinkta už keletą šimtų dolerių skelbimų į koncerto programą, kuris bus Birželio 14 dieną, 1929 metais. Taipgi tapo padidinta komitetas net 27 nariais iš Brighton Parko apylinkės.

Koncertui tikietus galima gauti pas komitetus: B. Petką, 4171 Archer Ave., ir pas Peter Nover, 4140 Archer Ave.

BRIGHTON PARK.

Gerbiamieji:— Šiuomi pranešu, kad Archer Ave Business Men's Ass'n sekretoriaus pagelbininkas Walter Sryos yra prašalintas iš tarnybos per Ass'n Valdybą gegužės 9 dieną, 1929 metais.

Narinės mokestys į Archer Business Men's Ass'n $5.00 turi buti sumokėta Barney J. Petka, 4171 Archer Avenue.

Del kokių tai priežaščių mes dar negavom tamstos aplikacijos ir chekio, kaipo narinės mokesties. Jus žinote musų tikslą: "Jeigu kas nėra gerai, mes pataisysime.

Šis musų tikslas yra remiamas daugelio narių, kad suteiks mums galimybės atstatyti bei pagerinti šią apylinkę. $5.00 narinių mokesčių negalės padengti nei spaudinių bei pašto ženklų.

Mes turime žengti pirmyn, idant gauti balsą; laukt ilgiau negalima. Vardan teisybės ir jusų reputacijos, kaipo gero biznierio yra butina pareiga ateiti ir prisidėti prie kitų taksus mokančių, dėlei šios svarbios priežasties. Tai turi padaryti, neatidėlioti.

Su gilia pagarba,
Barney J. Petka,
Sekretorius,
B. M. Ass'n.

ROSELAND, ILL.

Draugiškas Vakaras.

Roselando Greater Pullman Lithuanian Better Government Kliubas turėjo savo "Draugišką Vakarą", Gegužio 12 dieną, Strumilo svetainėje, kuris pavyko labai gerai.

Dabar Kliubo pirmininkas adv. J. P. Waitchius, sako kad kliubas rengiasi taipgi prie dviejų išvažiavimų šią vasarą, ir kad tuose išvažiavimuose dalyvausią ir keli žymus svetimtaučiai politikieriai.

Šis kliubas užaugo lygiai taip, kaip grybas — kone vienos nakties laiku. Ir dar auga. Nariai kone kas dieną prisirašo. O kadangi kliubo vedėjai darbuojasi kliubo ir visuomenės labui, tai kliubas yra vertas paramos. Greater Pullman, t. y., Roselande ir apielinkėje toks kliubas, koks yra Greater Pullman Lithuanian Better Government Kliubas, yra reikalingas.

— **Greater pullmanietis**

Bankietas.

Gegužio 4 dieną įvyko ponų P. Šiušių bankietas. Jį surengė Nevarauskienė ir Petrauskienė. Juodviem prigelbėjo pažįstamos jų draugės. Kiek teko matyt bankiete darbuotas daug, kad tiek galėjo svečių sukviesti į bankietą. Svečių buvo apie porą šimtų. Sakoma daug svečių neatėjo, kurie buvo nusipirkę ir tikietus. Buvo gera muzika, svečius priiminėjo maršu, jiems įeinant į svetainę, lygiai kaip kad Lietuvoje veselijoje. Kuomet svečių buvo geras skaičius svetainėje juos linksmino muzikantai. Svečiai turinti liaunas kojas šoko, o kiti šnekučiavosi apie bėgančius reikalus. Esant puošnioje svetainėje prie geros muzikos, ėjo laikas nenuobodžiai. Laikas buvo gal nuobodesnis gaspadinėms, kol jos prirengė vakarienę porai šimtų svečių. Gaspadinės prirengusios vakarienę, apdėjo stalus visokiais valgiais.

Stalai buvo apdėti ne tik valgiais, bet ir gėlėmsi. Kuomet viskas buvo prirengta, rengėjos pakvietė svečius prie vakarienės. Svečiai susėdo prie vakarienės. Tada nutilo kalbos, tik žvangėjo lėkštės. Vakarieniaujant pirmininkavo p-nia Kentavičienė, ji pati pasakė kalbą, prisiminė, kad šis bankietas surengtas p. P. Šiušiams, ji juos išgyrė, paminėjo, kad šis bankietas surengtas P. Šiušiams paminėjimui jų 40 metų amžiaus sukaktuvių. Ačiavo svečiams, kad nepamiršo atsilankyti pagerbti visuomenės darbuotojus. P. Šiušiai taipgi ačiavo svečiams už bankietą, žadėjo i ateityrje darbuotis tarp visuomenės. Po to dar kelios viešnios sudainavo keletą dainelių vidutiniai. Labai smagu, kad nepamiršta lietuviškų dainelių, nors ne kurios viešnios senai iš Lietuvos, o kitos čia gimusios, bet sudainuoja Lietuviškai vidutiniai. Po vakarienės dar šoko, šnekučiavos, tuomi ir skir stėsi namo svečiai gerame upe. Ką rengėjos įteikė P. Šiušiams neteko patirti. Bankietas tai bankietas, už tai galima rengėjas pagirti.

— **Buvęs.**

Automobilių Gadynė.

Paskutiniu laiku gavau progą pasikalbėti su nekuriais tai yra automobilių pardavinėtojais iš kurių gauni mintį, kad šie 1929 metai yra labai geri. Ponas Janeliunas Bridgeport Auto Sales savininkas sakosi, kad šiais metais biznis labai gerai sekasi. Netik, kad naujieji Peerless lengva parduoti, bet ir palaikis nepabuna kartais nei dienos. Jis sakosi, kad kaip jis ir automobilių biznyje, tai nei vieni tokie geri meai nebuvo, kaip šie.

Nors biznierių yra taktika visuomet sakytis, kad biznis gerai einasi, bet kad ponui Janeliunui gerai sekasi tai pats galiu paliudyti, nes jau ne kartą gerą progą pražiopsojau. Gal kas norėtų žinoti, kaip tas atsitiko. Tai štai kaip: mat pas sandariečius obalsis sayas pas savą, o mat rengiuosi pasipirkti pa laiki automobilį, kad nereikėtų batus plėšti gatvėmis. Užeinu, kartą ir klausiu: "ponas Janeliunai, ar kartais neturi gero palaikio karo." Tuojaus jis atkirto "žinoma, kad turiu" ir parodo gražų Marmon karą. Atrodo puikus ir nebrangus. Bet kaip čia tuojaus imsi ir nupirksi; jug reikia pasiteirauti ar negausiu kur geriau. Apėjęs keletą vietų, pasiteiravęs ir nesuradęs geriaus, nusprendžiau grįžt pas pirmą, ką ir padariau. Bet jau buvo veltui žygis, nes sugrįžęs Marmon neradau. Žinote, baisiai supykau, bet p. Janeliunas pradėjo aiškintis, kad girdi aš nesakiau, kad pirksiu, bet sakiau, kad pagalvosiu, na ir sako, kad jis neturėdamas užtikrinto žodžio negalėjo laukti. Kitą kartą panašų šposą iškirto su palaikiu Peerless. Vos koją iškėliau kaip mano išsirinktas palaikis Peerless nuėjo į kitas rankas. Buvo ir daugiau panašių atsitikimų, kurių čia negalima nei išpasakoti. Bet kartą, kuomet atrasiu tokį karą, kokio aš noriu, tai žinok ponas Janeliunai, kad neišiu iš sandėlio, pakol neturėsiu karo.

— **Rep.**

Pamokos Lietuvių Kalbos
DIDELIEMS IR MAŽIEMS
Ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po pietų.
EINU Į NAMUS
J. BRIEDIS
6723 So. Maplewood Ave., Chicago

Svarbus Pranešimas!

Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios
Gegužio 18 d., 1929
parapijonams ir pritarėjams, pranešama, kad įvyks

Nepaprastas Susirinkimas
BAŽNYČIOS SVETAINĖJ
3501 S. Union Avenue
kampas 35 Str. Chicago, Ill.

Yra visų pareiga dalyvauti perorganizavimo reikale, katrie liečia visus lietuvius Bažynčios nusistatyme.

Kviečia KOMITETAS

Del Daimonto Žiedų ir Auksinių Daiktų
kreipkitės pas

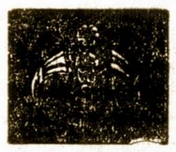

PETER NOVER
(Noverauskas)
4138 Archer Avenue Chicago, Ill.

Puikus pasirinkimas Naujausios ir Gražiausios Mados Šiaudinių Skrybėlių.
KAINOS LABAI PIGIOS
AUDITORIUM MEN'S SHOP
Geriausios rušies vyrams aprėdalai
3135 South Halsted Street

BRIGHTON PARK
Barney Petka's
VYRŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ
4171 Archer Avenue, cor. Richmond St.
Dabar yra Šiaudinių Skrybelių sezonas.
Parduodam naujausios mados skrybeles parvežtas iš Italijos, Japonijos, Brazilijos ir Šveicarijos po
$1.50, $1.95, $2.45, $2.95, $3.50
ir iki $5.00.

Phone Yards 6292.
P. KAČERAOSKA'S ART STUDIO
3133 So. Halsted St.
Chicagos Lietuvių Auditorijoj.
Mes piešiame ir malevojame; paveikslus, figuras, žemvaizdžius, vidujines scenas ir piešinius, komercialius planus ir visokias iškabas.

Ką tik sugrįžo iš Lietuvos
Naprapatas
Dr. P. P. Šimaitis

Lietuvoje per 18 mėnesių turėjo 2000 ligonių, davė 8000 Naprapatiškų gydymų, ypatingai su geromis pasekmėmis gydė miršta-mas ligas.
2346 West 69th Street
Arti Western Avenue
Telefonas Hemlock 1881
Valandos: nuo 9 iki 11 v. r., nuo 2 iki 4 val. p. p., nuo 6 iki 8 v. vakare.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

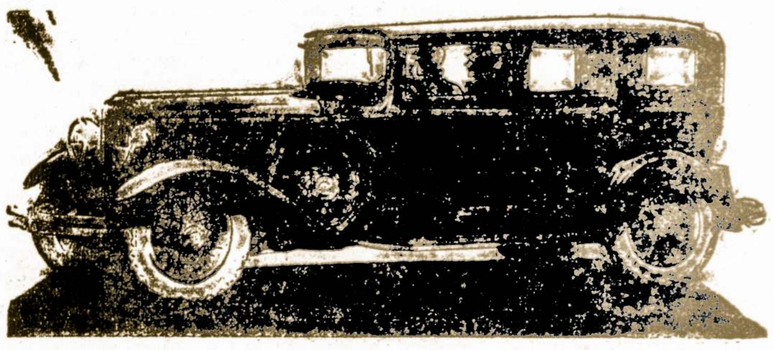

Pavasaris Jau Atėjo
JAU LAIKAS EITI Į BRIDGEPORT AUTO SALES IR PASIRINKTI AUTOMOBILI

Parduoda naujus PEERLESS 6 ir 8 cylinderių nuo $1195. iki $2360. Parduoda ant lengvų išmokesčių su įmokėjimu trečdalį. Ant vartotų automobilių duoda geriausius prekius. Pamatyk mumis pirmiaus.

Teipgi turime didelį pasirinkimą iš vartotų automobilių.

Vartotus automibilius parduodame ant mažų mėnesinių mokesčių.

Buick Sedan 1927	$650.00
Peerless Sedan 1928	750.00
Peerless Sedan 1927	650.00
Hudson Coach 1928	850.00
Essex Sedan 1928	450.00
Essex Sedan 1929	625.00
Essex Coach 1926	125.00
Peerless Coach	125.00
Hudson Coupe	75.00

Nauji ir seni karai parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Bridgeport Auto Sales
3222 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Victory 4929 Julius J. Janelunas, Sav.

Chicagoje

MASINIS MITINGAS

Šiaurės Lietuvai šelpti komitetas po globa ALT Sandaros rengia Masinį Mitingą Penktadienio vakare Gegužio 17 dieną 1929 metais Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted Street, Chicago, Ill. Pradžia 7:30 valandą vakare. Įžanga tik 25 centai.

Gerbiamoji Visuomenė:—

Šiandien musų senelės močiutės, tėveliai, broliai ir sesutės graudingu balsu šaukiasi musų pagalbos. "Broliai Amerikiečiai! Išgirskite musų bado paliestųjų nors silpną balsą ir ištieskite savo pagalbos ranką, nes miršta me badu; suteikite mumis nors kąsnelį duonos." Taigi gerbiamieji, mes negalime buti kurčiais ir praleisti tą jųjų šauksmą pro ausis. Jųjų šauksmas turėtų paliesti kiek vieno lietuvio širdį ir pagelbėti šioje sunkioje valandoje. Susirinkime visi ir apkalbėkime šį taip opų klausimą. Gegužės 17-tą dieną yra rengiamas masinis susirinkimas, Chicagos Lietuvių Auditorijoj į kurį mes turėtume susirinkti kuo skaitlingiausiai ir suteikti pagalbą pagal savo išgalę.

Šiame mitinge bus kalbėtojais: Lietuvos konsulas p. Antanas Kalvaitis, "Sandaros" redaktorius p. Juozas Pronskus ir kiti. Taipgi bus ir muzikalis programas.

Širdingai kviečia visus atsilankyti.

— **Komitetas.**

MARQUETTE PARK

Iš 100 kp. darbuotės.

A. L. T. Sandaros 100 kp. nesnaudžia. Laikytame mėnesiniame susirinkime gegužio 7 dieną 1929 metais įsigijo energingus 3 naujus narius ypatose: E. Stepulionienę, F. Bukauską ir Juozą Riboką. Taigi nutarė surengti draugišką vakarėlį Sandaros svetainėje, 3331 South Halsted street, Gegužio 25 d. 8 valandą vakare. Musų kp. tikslas yra, kad arčiau susipažinus ir susidraugavus su rimtąją Chicagos visuomene, ir kad juos širdingai pavaišinti. Už tat ir kviečiame skailingai atsilankyti į šį musų parengimą. Įžanga bus tik 50 centų.

— **P. M.**

AUKOS:

Šiandien Šiaurės Lietuvai šelpti Centro Komitetui Kaune pasiuntėme pinigais $294.-30, kuriuos suaukavo sekantieji:

Surinkta pinigais per p. Puišį ir Barauską, Pral M. Krušui $34.25

Surinkta pinigais per p. Bružienę, Pral. M. Krušui $20.00

Central Manufacturing District Banką Chicagoj $10.000

L. Klein Kompanijos Krautuvę, Chicagoje $50.00

South West Trust and Saving Banką, Chicagoje $5.00

Ridge State Banką, Chicagoje $10.00

Chicago Lawn State Banką, Chicagoje $25.00

Wm. Brietzke, Prezidentas Marquette Park State Banko, Chicagoje $5.00

Stock Yards National Banką, Chicagoje $25.00

Drovers National Banką, Chicagoje $10.00

Peoples Stock Yards State Banką, Chicagoje $10.00

Viso $294.30

Gegužės 6 dieną 1929 metais buvo pasiųsta $301.00

Viso pasiųsta $595.30

Su pagarba,
Joseph J. Elias
Komiteto Ižd.

Visuomenės Žiniai.

Girdėjom ypatišką Katalikų Bažnyčios Amerikoj ark. Geniočio pareiškimą, buk tai žmonės norėdami paremti jo vadovaujamą bažnyčią: per klaidą remsią Lietuvių Katalikų Bažnyčią Amerikoj ir tuomi busią jam nuostolių.

Šiuomi pranešam jogei Lietuvių Katalikų Bažnyčia Amerikoj neturi jokių ryšių su ark. Geniočio Katalikų Bažnyčia Amerikoj, ir kad mes nepageidaujam aukų skirtų tai bažnyčiai.

Lietuvių Katalikų Bažnyčia Amerikoj suorganizuota tikslu suvienyti visas Lietuvių Katalikų neprigulmingas Romai bažnyčias į vieną stiprią katalikišką organizaciją ir sustabdyt visus tarpe lietuvių ubagaujančius misijonierius ir kitaip pasivadinusius, kurie renk aukas savo privatiniams reikalams.

Todel perspėjame visus, kurie skirs aukas bile vienai bažnyčiai ,kad pirm aukavimo persitikrintų kam ir ant kokio tikslo aukauja.

Lietuvių Katalikų Bažnyčios Amerikoj.
Kun. R. N. Barsis, Pirm.,
Kun. C. S. Urbaitis, Rašt.

NATHAN KANTER

Musų geras draugas ir rėmėjas vėl stojo į olselio biznį ir prašo jusų nuoširdaus kooperavimo. Kviečiu visus draugus apžiurėti mano krautuvę ir pasisvečiuoti.

Parduodame Krautuvėms Olselio Kainomis.

Tabaką
Cigarus
Cigaretus
Kendes
Pirštines
Kozyras ir
Pinigų, jei kam reikia

STASYS DAMBRAUSKAS, musų Sales Manageris, gerai žinomas biznierius ant Bridgeporto aplankys jus biznio reikalais. — Paremkite jį!

Kada ko reikia šaukit
Yards 0801
Yards 0801

Mutual Tobacco Co.
4707-09 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.
Užsakymus greitai pristatom

Bukite Biznieriais

Aš turiu bizniavą namą ant 71st St. 5 flatai po 3 kambarius, štoras ir 2 mašinų murinis garažas. Tai yra vienas iš geriausių namų ant 71st St. Parduosiu arba mainysiu.

Antras

Dabar statomas namas, 3 flatai po 5 kambarius, didelis štoras ir 2 mašinų muro garažas. Viskas bus įrengta sulig vėliausios mados. Šičia yra aukso mainos del biznieriaus, nes šis namas randasi priešais Marquette Parko kampo, kur piknikai yra laikomi, iš kitos pusės yra statoma daug nemažų namų. Šis yra pirmas biznio namas prie parkų. Parduosiu arba mainysiu.

Trečias

Dabar statomi 2 muro namai po 4 flatus, 4-4 3-3 kambariai, 3 mašinų muro garažas, įrengtas sulig vėliausios mados, randasi gražioj vietoj, prie Marqutte Parko. Parduosiu arba mainysiu.

Ketvirtas

Turiu 5 kambarių murinį bungalow po adresu 6311 W. Bradley Pl., furnasu apšildomas, sleeping porch 2 mašinų garažas. Parduosiu tiktai už cash $7,800.00, įmokėti $700.00 arba daugiau, kitus $60.00 į mėnesį. Ši vieta yra North Side.

Penktas

Turiu 2 flatų murinį namą po 6 kambarius, 2 mašinų garažas. Parduosiu arba mainysiu. Puiki vieta.

Šeštas

5 kambarių muriniai bungalow dabar statomi, karštu vandeniu apšildomi, bus įrengti sulig vėliausios mados arti Marquette Parko, tiktai už cash $7,800, pinigais $1,500 arba daugiau.

Septintas

Parduodu lotą ant Maplewood Ave., tarpe 70th ir 71st St. 30x125 tiktai $2,350.

Aštuntas

Lotas 30x125 arti Marquette Parko ant Mozart St., tiktai $1,400.

Turiu daug bizniavų ir rezidencijinių lotų aplinkui Marquette Park ant kurių galiu pastatyti de tamstų namą, kokį tiktai norėtumėte. Bile kokiame namų reikale matykite mane, aš parupinsiu planus, pirmus ir antrus mortgečius už mažesnį komisą.

JOHN PAKEL
(Pakalnis)
General Building Contractor and Realtor
2547 West 71st Street
Phone Hemlock 0367

Phone Yards 5423

J. W. ZACHAREWICZ
Real Estate, Insurance and Loans
903 West 33rd Street
CHICAGO, ILL.

PIRKIMO IR PARDAVIMO MORTGEČIŲ, APDRAUDA
IR KITAIS REIKALAIS, GERIAUSIA PATARNAUJA
J. J. Hertmanavičius
3327 So. Halsted Street

B.R. PIETKIEWICZ & Co.
CONTRACTORS
REAL ESTATE
Statytojai Namų
TEISINGAS PATARNAVIMAS
Priimam Senus Namus į Mainą
2608 West 47th Street

Parsiduoda beveik naujas muro namas 5 ir 5 kambariai, ąžuolo trimnigai su šiluma, maudynėmis ir šiaip visokiais naujausios mados įtaisymais. 4-ri metai kaip statytas, 1 blokas nuo Marquette boulvardo. Kaina tiktai $11,500. Reikia įmokėti tiktai $1,000, likusius susiatrsim.

Budavojam — Parduodam ir Mainom Namus ir Lotus

Z. S. MICKEVICZ & CO.
NOTARY PUBLIC
2505 West 63rd Street
Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 0800

Graboriai

S. D. LACHAVICZ
Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas.

Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

J. LULEVIČIUS
Graborius ir Balsamuotojas
3103 S. Halsted St.. Chicago.
Telephone Victory 1115

Grabų neišdirbinėju ir prie išdirbystės jų nepriguliu, o vienok laidoju pigiau negu kitur. Reikale patys patirsite. Didelė koplyčia veltui.

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Musų patarnavimas laidotuvėse ir kitokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todel, kad neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

Tel. Yards 1138

Stanley P. Mazeika
LIETUVIS GRABORIUS
Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 Auburn Av. Chicago.

J. F. RADŽIUS
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoje.

Laidotuvese patarnauja geriausia, ir pigiau negu kiti; todel, kad jis priklauso prie grabų išdirbystės.

Ofisas: **668 West 18th Street,**
Telephone Canal 6174
Skyrius: **3238 S. Halsted St.,**
Telephone Victory 4088.

Phone Boulevard 5203

I. J. ZOLP
Graborius
Privatiškas Ambulansas
Automobilių patarnavimas visokiuose reikaluose dieną ar naktį
1646 West 46th Street
CHICAGO, ILL.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

ADVOKATAI

JOSEPH J. GRISH
ADVOKATAS
4631 S. Ashland Ave., 2nd
Telef. Boulevard 2800
Residencija
6515 So. Rockwell Street
Telef. Republic 9723

K. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto Ofisas
127 N. Dearborn St.,
Room 1111
Telefonas Central 4411
Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų
Gyvenimo vieta
3323 South Halsted Street
Tel. Boulevard 1310
Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
.. Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto ..

John Kuchinskas ir Balys F. Mastauskas
Lietuviai Advokatai
2221 West 22nd Street
Arti Leavitt Street
Telfonas Canal 2552
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vakare,
Seredoj ir Pėtnyčioj nuo 9 iki 6 vak.

Phone Franklin 2460

Leonas S. Mikelonis
ADVOKATAS
10 South La Salle Street
Vakarais nuo 6 iki 9 valandai
3315 So. Halsted Street
Telephone Boulevard 3697

A. A. OLIS
ADVOKATAS
11 S. La Salle St., Room 2001
Telephone Randoph 0331 — 0332
Val. nuo 9 ryto iki 6 v. v.
3241 South Halsted Street
Telephone Victory 0562
7-9 val. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios.

Julius P. Waitches
LAWYER
52 East 107th Street
CHICAGO
Phone Pullman 5950

Lietuvių Radio Dirbtuvė
Išdirba aukščiausios rušies radios. Mechanizmas pilnai garantuotas. Galima pagauti aiškiai tolimiausias stotis. Išvaizda jų artistiška. Klauskit pas radio pardavėjus, o jeigu jie neturi, tai kreipkitės pas mus.

B. & J. Electrical and Radio Engineering Laboratories,
Inc.
6819 So. Western Avenue
CHICAGO, ILL.
Phone Hemlock 9149

Phone Boulevard 2035
"Sveikinkit su Gėlėmis"
Urba Flower Shoppe
Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.
Specializuojam Laidotuvėms Gėlėmis
3324 So. Auburn Avenue.

Skaitykit ir Platinkit SANDARĄ

DAKTARAI

Ofiso ir Res. Tel. Boulevard 5913
DR. A. J. BERTASH
3464 South Halsted Street
Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 val. vakare

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: 1-3 ir 7-8; Ned. 10-12 ryte
Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave
Tel. Republic 7868
CHICAGO, ILL.

A. L. DAVIDONIS, M. D.
4910 So. Michigan Ave.
Tel. Kenwood 5107
Valandos
nuo 9 iki 11 val. ryte;
nuo 6 iki 8 val. vakare
apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Republic 2266 — Hemlock 2010
DR. K. DRANGELIS.
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro išskiriant Trečiadienį
X-Ray Diagnosis Ultra-Violet Radiation Therapy
2417 West 63rd Street
(arti Western Avenue)

Tel. Brunswick 0624
DR. A. J. GUSSEN
LIETUVIS DENTISTAS
1579 Milwaukee Avenue.
Valandos: 9—12, 1—5, 6—8:30
Sekmadieniais pagal susitarimą.

Tel. Lafayette 5793
Dr. A. J. Javois
Office: 4459 So. California Ave.
Val.: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak.
Nedėlioje pagal sutartį

Dr. A. J. Karalius
Gydytojas ir Chirurgas
3147 So. Halsted St.
Tel. Calumet 3294
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 12 dienos ir
nuo 2 iki 9 vakare.

Phone Hemlock 2061
DR. JOSEPH KELLA
DENTISTAS
Gas Extraction
6558 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėlioms nuo 9 iki 12.

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: Kambarys 3.
2403 West 63rd Street
Telefonas: Prospect 1028
Namai ir Ofisas:
2359 South Leavitt Street,
Telefonas: Canal 2330
Ofiso valandos:
nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9.
Nedėliomis sulyg susitarimo.

Res. 3201 South Wallace Street
Telephone Republic 0083
DR. V. B. MILAS
DENTIST
2559 West 63rd Street
Corner Rockwell St
Hours. 9 — 12, 1 — 5, and 7 — 9.
Trečiadieniais ir Šventadieniais pagal sutartį.

A. MONTVID, M. D.
1579 Milwaukee Ave., Room 209
Kampas North Ave. ir Robey St.
Val.: 1—3 po pietų, 6—8 vak.
Telephone Brunswick 4983
Namų telefonas Brunswick 0597
Ultraviolėtinė šviesa ir diathermia

GARSINKITĖS SANDAROJE

Tel. Hemlock 8151
DR. V. S. NARYAUCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryto;
Nuo 2 iki 5 po pietų
Nuo 6 iki 9 vakare.

Telephone Lafayette 5820
Dr. J. A. PAUKŠTYS
DENTISTAS X-RAY
4193 Archer Avenue

Tel. Canal 6764 Virginia 0280
DR. A. RAČKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ligonius priima kasdieną nuo pietų ir 8 val. vakaro
Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus
Ofisas ir Laboratorija ir X-RAY
2130 West 22nd Street
CHICAGO, ILL.

Tel. Lafayette 4146
A. K. Rutkauskas, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4442 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL

Tel. Victory 6279
DR. G. SERNER
Lietuvis Akių Specialistas

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare
Nedėlioj nuo 10 iki 1
3265 South Halsted Street

Telephone Boulevard 7820
DR. M. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas:
4601 So. Ashland Avenue
Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėliomis 10 iki 12 dieną
Rez. 6641 So. Albany Avenue
Tel. Prospect 1930

Phone Boulevard 1401
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
3343 So. Halsted St.
VALANDOS:
nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.
Nedėlioj nuo 10 iki 12 A. M.

Office Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
4645 South Ashland Avenue
Ant Zaleskio Aptiekos
CHICAGO, ILL.

Phone Canal 2118
Ofiso calandos nuo 6 — 8 v. vak.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
1900 South Halsted Street,
Residencija:
4193 Archer Avenue
Valandos nuo 2 — 4 po pietų.
Norintieji matyti prieš piet, passaukite telefonu
Telephone Lafayette 0098

Phone Victory 7188
DR. M. ZILVITIS
DENTISTAS
3243 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

Universal State Bank

Tai yra lietuviu tvirtovė iš kurios visi lietuviai netik gyvenantieji Chicagoje, bet ir apielinkėse gali pasididžiuoti. Ta Banka lietuviu vardą ir lietuvius stato pirmyn. Dėkojame gero noro lietuviams, kurie yra rėmėjais, kostumeriais ir depozitoriais musų Bankos ir per kurių prisidėjimą tuos dalykus galima įvykdinti.

Dabar yra geras laikas lietuviams perkelti savo depozitus į viršminėtą banką atsilankant ypatiškai dienomis arba antradienio ir šeštadienio vakarais, kuomet banka yra atdara iki 8:30 val. vakro, arba paliekant savo knygutes del iškolektavimo.

Taipgi galite nusipirkti pirmus mortgičius įdedant didesnias sumas pinigų ant 6%. Lietuviai prigulėdami prie viršminėtos bankos netik kelią vardą savo tautos, bet gauna progą pelnyti didesnius nuošimčius ant savo įdėtų pinigų.

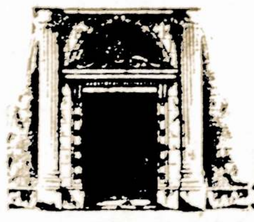

UNIVERSAL STATE BANK
3252 South Halsted Street

STULPINO
EKSKURSIJOS LIETUVON
WHITE STAR LINIJA
Laivu BELGENLAND, Birželio-June 1 d.
Kurie norite ankščiau važiuoti Lietuvon, gialte važiuoti Baltic America Linija laivais; tiesiai Klaipėdon.

LITUANIA — May 18 dieną
ESTONIA — May 29 dieną.
LITUANIA — June 18 dieną.
Tolesnės Ekskursijos bus paskelbta vėliaus.

Kurie manote šį metą aplankyti Lietuvą, jau laikas yra pasirupinti pasportus, pagryžimo dokumentus ir kitus reikalingus popierus. Visi nepiliečiai gauna Amerikos Valdžios LEIDIMUS ant vienų metų, aplankyti savo mylimą tėvynę Lietuvą ir atgal pagryžti. Tad, kas galite važiuokite vakacijas praleisti pas savo gimines Lietuvon. Rašykit arba atvažiuokite pas:

V.M. STULPINAS
3255 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Registruotas Notaras Tel. Victory 6122

Kas norite taupyti pinigus, galite pradėti bile kada mokėdami į Lietuvos Vyčių Spulką kuri, laiko savo surinkimus kas Utarninką nuo 7 iki 9 val. vak., V. M. Stulpino ofise.

LENTOS IR IŠDIRBTAS MEDIS.
Balsamo Vilnos — Celeteksas — Cedrinės Lentelės Išmušimui — Cedriniai Stulpai — ARŽUOLO ir KLEVO GRINDYS — Stogams Dengti Medžiaga — Plaster Boards, Tile Boards del toiletu. — Wall Boards.
PUIKI MEDŽIAGA TINKAMOMIS KAINOMIS.
RITTENHOUSE & EMBREE CO.
35th Street and Racine Avenue.

Bus. Phone Boul. 0406 Res. Phone Boul. 0527
S. A. ZOLP
Carpenter and
GENERAL CONTRACTOR
Business 3331 South Halsted Street
Residence 834 West 33rd Street